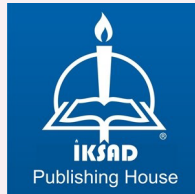

SOSYAL KONUTLARDA KULLANICI MEMNUNİYETİ: SAMSUN ÖRNEĞİ

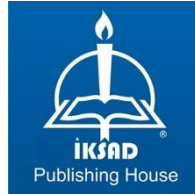
Doç. Dr. Alper BODUR

SOSYAL KONUTLARDA KULLANICI MEMNUNİYETİ: SAMSUN ÖRNEĞİ

Doç. Dr. Alper BODUR

DOI: <https://dx.doi.org/10.5281/zenodo.10050268>

Copyright © 2023 by iksad publishing house

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed or transmitted in any form or by

any means, including photocopying, recording or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher, except in the case of brief quotations embodied in critical reviews and certain other noncommercial uses permitted by copyright law. Institution of Economic Development and Social

Researches Publications®

(The Licence Number of Publicator: 2014/31220)

TÜRKİYE TR: +90 342 606 06 75

USA: +1 631 685 0 853

E mail: iksadyayinevi@gmail.com

www.iksadyayinevi.com

It is responsibility of the author to abide by the publishing ethics rules.

Iksad Publications – 2023©

ISBN: 978-625-367-378-9

Cover Design: İbrahim KAYA

October / 2023

Ankara / Türkiye

Size = 16x24 cm

ÖNSÖZ

Bu çalışma, konut yaşantısı ve memnuniyeti üzerine yapılan bir araştırmayı içermektedir. Konutlar, bireylerin ve ailelerin günlük yaşamlarının temel yapı taşlarından biri olarak sosyal, ekonomik ve psikolojik refahlarını etkileyen kritik alanlardır. Konutlar, insanların güvenlik, rahatlık ve mutluluk ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla inşa edilirken, çevre düzenlemesi, hizmetlere erişim, sosyal ilişkiler ve diğer çeşitli etkenler, konut yaşantısının kalitesini belirleyen önemli faktörler arasında yer almaktadır.

Bu çalışmanın temel amacı, katılımcıların konutlarından genel olarak ne kadar memnun olduklarını ve yaşam kalitesiyle ilgili değerlendirmelerini ölçmek ve analiz etmektir. Araştırma, nicel veri toplama yöntemleri aracılığıyla yapılmıştır ve katılımcıların konut yaşantılarına ilişkin değerlendirmelerini anlamak amacıyla çeşitli alt başlıklar altında toplanan verileri içermektedir. Veriler, frekans tabloları ve yüzdelik dağılımlar aracılığıyla analiz edilmiş ve sonuçlar, katılımcıların konut yaşantısına yönelik algı ve değerlendirmelerini daha iyi anlamamıza katkı sağlamaktadır.

Bu çalışmanın sonuçları, konut tasarımı ve planlamasıyla ilgilenen akademisyenlere, yerel yönetimlere ve diğer ilgili paydaşlara rehberlik edecek önemli bulgular sunmaktadır. Ayrıca, konut yaşantısının kalitesini artırmak için etkili politika ve uygulamaların geliştirilmesine katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Bu araştırmanın gerçekleştirilmesinde katkıda bulunan tüm katılımcılara ve destek sağlayanlara teşekkür ederim. Elde edilen bulguların, akademik dünyada yer bulmasını temenni ederek konut yaşantısının iyileştirilmesine yönelik çabalara değerli katkılar sağlayacağımı umuyorum.

Doç. Dr. Alper BODUR
Ekim, 2023

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER.....	iii
TABLolar LİSTESİ.....	iv
GİRİŞ.....	7
Araştırmanın Amacı.....	8
Araştırmanın Kapsamı.....	9
Araştırmanın Kısıtları.....	10
Araştırmanın Problemi.....	10
Araştırmayı Yönlendiren Varsayımlar.....	11
1. YÖNTEM.....	12
2. KONUYA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR.....	13
3. BULGULAR.....	19
3.1. Demografik Özellikler.....	20
3.2. Konuta İlişkin Fiziksel Değerlendirmeler.....	21
3.3. Çevre ile İlgili Değerlendirmeler.....	32
3.4. Sosyal İlişkiler ile İlgili Değerlendirmeler.....	40
3.5. Hizmetlere İlişkin Değerlendirmeler.....	42
3.6. Ekonomik Duruma İlişkin Değerlendirmeler.....	47
3.7. Genel Değerlendirmeler.....	50
4. BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ.....	51
4.1. Demografi ve Sosyal Konut Memnuniyeti İlişkisi.....	52
4.2. Kullanıcılar Tarafından Deneyimlenen Sorunlar.....	56
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	57
KAYNAKÇA.....	62
EKLER.....	64

TABLolar LİSTESİ

Tablo 1. Güvenirlik Analizi.	20
Tablo 2. Evin Büyüklüğüne İlişkin Görüşler.	21
Tablo 3. Evin Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.	22
Tablo 4. Eşya Taşıma Kolaylığına İlişkin Görüşler.	22
Tablo 5. Evde Güvende Hissetmeye İlişkin Görüşler.	23
Tablo 6. Odaların Sayısına İlişkin Görüşler.	23
Tablo 7. Salon Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.	24
Tablo 8. Odaların Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.	24
Tablo 9. Mutfak Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.	25
Tablo 10. Tuvalet ve Banyo Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.	25
Tablo 11. Temizlik Kolaylığına İlişkin Görüşler.	26
Tablo 12. Isınma Durumuna İlişkin Görüşler.	26
Tablo 13. Güneş Işığı Alma Durumuna İlişkin Görüşler.	27
Tablo 14. Su Ve Nem Yalıtımına İlişkin Görüşler.	27
Tablo 15. Çamaşır Kurutma Kolaylığına İlişkin Görüşler.	28
Tablo 16. İşitsel Mahremiyete İlişkin Görüşler.	28
Tablo 17. Görsel Mahremiyete İlişkin Görüşler.	29
Tablo 18. Yapı Malzemesine İlişkin Görüşler.	29
Tablo 19. Evin Konumuna İlişkin Görüşler.	30
Tablo 20. Konutun Ekonomik Değerine İlişkin Görüşler.	30
Tablo 21. Yapının Sağlamlığına İlişkin Görüşler.	31
Tablo 22. Binanın Engellilere Uygunluğuna İlişkin Görüşler.	31
Tablo 23. Çevrenin Düzenli ve Bakımlı Olmasına İlişkin Görüşler.	32
Tablo 24. Hava Kalitesine İlişkin Görüşler.	32
Tablo 25. Şebeke Suyu Hizmetine İlişkin Görüşler.	33
Tablo 26. Kanalizasyon Hizmetine İlişkin Görüşler.	33
Tablo 27. Sokak Levhaları Hizmetlerine İlişkin Görüşler.	33
Tablo 28. Işıklıandırma Hizmetine İlişkin Görüşler.	34
Tablo 29. Temizlik ve Çöp Hizmetlerine İlişkin Görüşler.	34
Tablo 30. Çevresel Sağlık Koşullarına İlişkin Görüşler.	35
Tablo 31. Yol ve Kaldırımların Bakımı Ve Kalitesine İlişkin	

Görüşler.....	35
Tablo 32. Yeşil Alanların Miktarına İlişkin Görüşler.	35
Tablo 33. Çevrenin Çocuklara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.	36
Tablo 34. Çevrenin Yaşlılara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.	36
Tablo 35. Çevrenin Kadınlara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.	37
Tablo 36. Çevrenin Engellilere Uygunluğuna İlişkin Görüşler.	37
Tablo 37. Asayiş Olaylarının Azlığına İlişkin Görüşler.	37
Tablo 38. Sokakta Oynayan Çocukların Güvenliğine İlişkin Görüşler.....	38
Tablo 39. Gece Sokakta Güvenli Dolaşabilmeye İlişkin Görüşler.	38
Tablo 40. Otopark İmkânlarına İlişkin Görüşler.	39
Tablo 41. Araç Gürültüsüne İlişkin Görüşler.	39
Tablo 42. Komşuluk İlişkilerine İlişkin Görüşler.	40
Tablo 43. Yardımlaşmaya İlişkin Görüşler.	40
Tablo 44. Eşya Ödünç Almaya İlişkin Görüşler.	41
Tablo 45. Akrabalarla Görüşme Sıklığına İlişkin Görüşler.	41
Tablo 46. Esnaflarla Tanışıklığa İlişkin Görüşler.	42
Tablo 47. İşyerine Yakınlığa İlişkin Görüşler.....	43
Tablo 48. Okula Yakınlığa İlişkin Görüşler.....	43
Tablo 49. Çocukların Kurs Alma İmkânlarına İlişkin Görüşler.....	44
Tablo 50. Aile Sağlığı Merkezine Yakınlığa İlişkin Görüşler.	44
Tablo 51. Hastaneye Yakınlığa İlişkin Görüşler.....	45
Tablo 52. Pazara Yakınlığa İlişkin Görüşler.	45
Tablo 53. Toplu Taşıma Hizmetine İlişkin Görüşler.	45
Tablo 54. Cami ve İbadet Yerlerine Yakınlığa İlişkin Görüşler.	46
Tablo 55. Çocuk Parkı ve Yeşil Alanlara Yakınlığa İlişkin Görüşler.	46
Tablo 56. Eğlence ve Kültürel Alanlara Yakınlığa İlişkin Görüşler.	46
Tablo 57. Alışveriş İmkânlarına İlişkin Görüşler.....	47
Tablo 58. Ekonomik Duruma İlişkin Görüşler.....	47
Tablo 59. Ekstra İş İmkânlarına İlişkin Görüşler.....	48
Tablo 60. Alışveriş Yapılan Ürünün Fiyatının Uygunluğuna İlişkin Görüşler.....	48
Tablo 61. Borçsuz Yaşamaya İlişkin Görüşler.....	48

Tablo 62. Fatura Giderlerine İlişkin Görüşler.....	49
Tablo 63. Eğitim Masraflarına İlişkin Görüşler.....	49
Tablo 64. Esnaflardan Veresiye Alışveriş İmkânlarına İlişkin Görüşler.....	50
Tablo 65. Genel Memnuniyete İlişkin Görüşler.....	51
Tablo 66. Ekonomik Olarak Kazançlı Çıkmaya İlişkin Görüşler.	51

GİRİŞ

Konut sorunu, günümüzde dünyanın birçok ülkesinde önemli bir mesele olarak karşımıza çıkmaktadır. Nüfus artışı, kentsel dönüşüm, göç gibi etmenlerle birlikte, konut ihtiyacı her geçen gün daha da belirgin hale gelmektedir. Bu bağlamda, toplu konutlar, hızlı ve ekonomik bir şekilde konut ihtiyacını karşılamak amacıyla geliştirilmiş bir çözüm yöntemidir. Genellikle çok katlı yapılar şeklinde inşa edilen ve kısa sürede üretilen toplu konutlar, sayısal olarak büyük bir paya sahip olmasına rağmen, ekonomik ve sosyal açıdan yeterli kalitede olup olmadığı konusunda tartışmalara neden olmaktadır. Türkiye’de devlet, kentsel alanlardaki gecekondulaşma gibi sorunların ortadan kaldırılması ve yaşanabilir, sağlıklı kentlerin oluşturulması için çeşitli projeler geliştirmiştir. Ancak, 1980’li yıllarda kooperatifçiliğin yaygınlaşması ve diğer çözüm yöntemlerinin yeterli sonuçları verememesi, konut sorununun daha etkin bir biçimde ele alınması gerekliliğini ortaya çıkarmıştır. Bu bağlamda, 1984 yılında merkezi hükümet tarafından Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) adıyla yeni bir kurum görevlendirilmiştir. TOKİ, konut sorununa çözüm getirebilmek için hem finansal yardımlar sağlamak hem de sosyal konut üretimi çalışmaları yapmak amacıyla faaliyet göstermiştir ve bu görevini günümüzde de sürdürmektedir.

Türkiye genelinde konut ihtiyacını karşılamak üzere oluşturulan Acil Eylem Planı ile Ocak 2003’ten itibaren toplu konut ve kentsel dönüşüm uygulamalarına hız verilmiş, temel stratejik amacın, alt ve orta gelir grubuna yönelik sosyal konutlar ile birlikte gerekli hizmet birimlerini altyapılarını da tamamlayarak sunmak olduğu vurgulanmıştır (Acil Eylem Planı, 2003). Bugüne kadar yapılan çalışmalar sonucunda, TOKİ tarafından ülke genelinde toplam 717.154 adet sosyal konut üretilmiştir (TOKİ, t.y.-a). Bu konutlar, alt ve orta gelir grupları için daha iyi bir yaşam kalitesi sunmak amacıyla tasarlanmıştır. Ancak, konut miktarındaki artış ve çeşitlenmenin bir sonucu olarak, mekânsal kalite sorunları ve kullanıcı memnuniyeti konuları önem kazanmıştır. Bu bağlamda, Samsun il merkezinde TOKİ tarafından gerçekleştirilen 2440 adet sosyal konut projesi, konutların kullanım sonrası performansı ve kullanıcı memnuniyeti açısından yeterince araştırılmamıştır (TOKİ, t.y.-b). Bu çalışma, Samsun’daki TOKİ konut projelerinde yaşayan kullanıcıların konutlarından memnuniyetini araştırmaktadır. TOKİ’nin stratejik hedeflerine ne derece uyumlu bir çıktı elde edildiği, sonuçların analiz

edilerek karar vericilere ve araştırmacılara yol gösterecek altlık oluşturması amaçlanmaktadır. Ayrıca, sosyal konutların nitelikli bir yaşam alanı sunma amacını değerlendirerek, gelecekte yapılacak projelerde daha iyi sonuçlar elde etmek için önemli bir katkı sunmayı amaçlamaktadır. Bu şekilde, toplu konut projelerinin başarıyla sonuçlanması ve kullanıcıların yaşam kalitesinin artırılması hedeflenmektedir.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırma, TOKİ tarafından Samsun'da inşa edilen konut sakinlerinin memnuniyet düzeylerini belirleyerek, konut projelerinin planlanması ve uygulanması aşamasında karar vericilere rehberlik edecek bilgiler sağlamayı amaçlamaktadır. Araştırmanın temel amacı, konutların genel kalitesi, yapısal özellikleri, çevre düzenlemesi, sosyal imkânları ve ulaşım olanakları gibi farklı alanlarda konut sakinlerinin memnuniyet düzeylerini değerlendirmek, konutların olumlu yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanlarını belirlemek ve benzer konut projeleri için öneriler sunmaktır. Bu araştırmanın alana katkısı, TOKİ tarafından inşa edilen konut sakinlerinin memnuniyet düzeylerine ilişkin veri toplama ve analiz yöntemlerine odaklanarak, benzer araştırmalar için bir model oluşturmasıdır. Yapılan literatür taramaları ve önceki çalışmaların incelenmesi sonucunda elde edilen bilgiler, bu araştırmanın temel hipotezini oluşturmuştur.

Araştırmanın kapsamı, Samsun'da bulunan TOKİ konutlarına yerleşen bireylerin görüşlerini içermektedir. Nitelikli ve yaşanabilir konutların sağlanması, toplumun refah düzeyini ve yaşam kalitesini artırmak açısından büyük önem taşımaktadır. Bu nedenle, elde edilecek sonuçlar, gelecekte yapılacak konut projelerinin planlanması ve uygulanması süreçlerinde, kullanıcı memnuniyeti ve yaşam kalitesini artıracak şekilde değerlendirilecektir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, mimarlık ve sosyal bilimler alanında bilgi birikimine katkıda bulunacak ve benzer toplu konut projeleri için kılavuz niteliğinde olacaktır. Ayrıca, elde edilen bulgular, kent planlaması ve sosyal politika alanında karar vericilere yönelik stratejik öneriler sunmak amacıyla kullanılacaktır. Bu çalışmanın sonuçları, toplu konut projelerinin tasarımında ve uygulanmasında katılımcıların görüş ve ihtiyaçlarının daha iyi anlaşılmasına yönelik veri tabanı oluşturacaktır. Sonuç olarak, bu araştırma, Samsun'da TOKİ tarafından inşa edilen konut

sakinlerinin memnuniyet düzeylerini belirleyerek, konut projelerinin planlanması ve uygulanması aşamasında karar vericilere yol gösterici nitelikte olacak ve sosyal konut projelerinin başarılı bir şekilde hayata geçirilmesine katkı sağlayacaktır.

Araştırmanın Kapsamı

Bu araştırma, TOKİ tarafından Samsun'da inşa edilen konut sakinlerinin memnuniyet düzeylerini belirlemeyi ve benzer konut projelerinin planlanması ve uygulanması aşamasında karar vericilere rehberlik edecek bilgiler sağlamayı hedefleyen bir çalışmadır. Araştırma, Samsun'da TOKİ tarafından inşa edilen konutlarda yaşayan 69 kişinin katılımıyla gerçekleştirilen yüz yüze anket uygulaması ile yürütülmüş ve konutların genel kalitesi, yapısal özellikleri, çevre düzenlemesi, sosyal imkânları ve ulaşım olanakları gibi farklı alanlarda sakinlerin memnuniyet düzeylerini belirlemek amacıyla yapılandırılmıştır.

Bu araştırmanın alana katkısı, TOKİ tarafından inşa edilen konut projelerinde sakin memnuniyetinin değerlendirilmesi için kullanılacak bir veri toplama ve analiz yöntemi sunmasıdır. Elde edilen bulgular, konut projelerinin tasarımı ve uygulanmasında yaşanabilirlik ve memnuniyetin artırılmasına yönelik önemli bilgiler içermektedir. Araştırma sonucunda elde edilen veriler, benzer toplu konut projelerinin planlanması ve uygulanması süreçlerinde karar vericilere yol gösterici olacak şekilde değerlendirilebilir ve bu tür projelerin etkin bir şekilde hayata geçirilmesine katkı sağlayabilir.

Araştırma kapsamındaki anket uygulaması, konut sakinlerinin memnuniyet düzeylerini çeşitli boyutlar açısından değerlendirmeyi sağlamıştır. Bu sayede, konutların kullanıcıların ihtiyaçlarına ve tercihlerine ne kadar uygun olduğu ve yaşam kalitesini nasıl etkilediği konusunda önemli bir anlayış elde edilmiştir. Araştırma sonuçları, TOKİ'nin Samsun'da inşa ettiği konut projelerinin güçlü yönlerini ve iyileştirilmesi gereken alanlarını belirlemede yol gösterici olacaktır. Bu çalışma, konut projelerinin sosyal ve mekânsal kalitesini artırmak ve konut sakinlerinin yaşam kalitesini iyileştirmek amacıyla ileride yapılacak benzer araştırmalara temel teşkil edebilecektir.

Araştırmanın Kısıtları

Bu çalışmada, örneklem büyüklüğü rastgele seçim yöntemiyle 69 kişi olarak belirlenmiştir. Bu örnekleme yöntemi, çalışmanın hedeflediği konut projelerine katılanların temsili bir örneklemini oluşturmak için kullanılmıştır. Ancak, bu örneklemin diğer kentlerdeki TOKİ konutlarındaki sakinlerin memnuniyet düzeyleri üzerindeki etkisini değerlendirmek için yeterli olmayabilir. Ayrıca, Samsun'daki TOKİ konutları, diğer illerdeki TOKİ konutlarından farklı fiziksel özelliklere sahip olabilir. Bu durum, çalışmanın sonuçlarının diğer bölgelerdeki konut projelerine genellenmesini sınırlayabilir. Her şehirde ve proje değişkenlerinde farklılık gösteren çevresel ve sosyal faktörler, sakinlerin memnuniyet düzeylerini etkileyebilir. Bu nedenle, bu araştırmanın sonuçları başka şehirlerdeki TOKİ konutlarına uygulanırken dikkatli olunmalı ve her şehir için ayrı araştırmalar yapılması gerekmektedir.

Bu çalışmanın kapsamı ve örnekleme büyüklüğü dikkate alındığında, elde edilen sonuçlar Samsun'daki TOKİ konutları üzerinde önemli bilgiler sağlayacak ve benzer projelerin tasarımı ve yönetimi için rehberlik edecektir. Ancak, genellemeler yapılırken dikkatli olunmalı ve çalışma sonuçları diğer bölgelerde yapılan benzer araştırmalarla birlikte değerlendirilmelidir. Böylece, daha kapsamlı ve genellemeye uygun sonuçlara ulaşmak mümkün olacaktır.

Araştırmanın Problemi

Bu çalışmanın temel araştırma problemi, Samsun'da bulunan TOKİ konutlarında yaşayanların memnuniyet düzeylerinin belirlenmesidir. TOKİ konutları, hükümetin konut politikalarının bir parçası olarak daha uygun ekonomik fiyatlarla inşa edilen konutlar olup, alt ve orta gelir grubuna yönelik bir çözüm olarak tasarlanmıştır. Ancak, bu konutların kalitesi ve kullanıcı memnuniyeti hakkında yeterli sayıda araştırma yapılmamıştır. Bu nedenle, çalışmanın temel amacı, Samsun'daki TOKİ konutlarında yaşayanların memnuniyet düzeylerini belirlemek ve potansiyel sorunları tespit etmektir.

Araştırma sonuçları, TOKİ konutlarının geliştirilmesi ve kullanıcı memnuniyetinin artırılması için karar vericilere ve ilgili taraflara yol gösterici olacaktır. Elde edilen veriler, konut projelerinin planlanması ve uygulanması aşamasında göz önünde bulundurularak konutların fiziksel, sosyal ve çevresel

özelliklerinin iyileştirilmesine yönelik öneriler sunulmaktadır. Aynı zamanda, kullanıcıların beklentileri ve ihtiyaçları da anlaşılacak gelecekte yapılacak benzer konut projelerinin kullanıcı memnuniyetini artırmaya yönelik olarak tasarlanmasına katkı sağlanacaktır. Sonuç olarak, bu çalışma, hükümet politikalarının uygulanmasında ve toplu konut projelerinin tasarımında kullanıcı memnuniyetini artırmak ve ihtiyaçlara daha iyi yanıt verebilmek için önemli bir katkı sağlayacaktır.

Araştırmayı Yönlendiren Varsayımlar

Bu projenin amacı, Samsun ili özelinde TOKİ tarafından üretilen sosyal konutlarda mekânsal kalite algılamalarını ve değerlendirmelerini incelemektir. Bu bağlamda, çalışmanın amacına uygun olarak geliştirilen varsayımlar;

(1) Kullanıcıların demografik özellikleri, barınma sorunlarının çözümünde önemli bir rol oynamaktadır ve bu özelliklere göre sosyal konutlardaki memnuniyet seviyesi değişmektedir.

(2) Samsun ili özelinde, sosyal konut çalışmalarının fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşullarına yönelik kullanıcılar bazı sorunlar yaşamaktadır, ancak bu sorunlar yeterince çözüme kavuşturulmamıştır.

şeklindedir. Proje süresince yapılan saha araştırması, literatür araştırmaları ve elde edilen veriler, yukarıdaki varsayımların doğruluğunu test etmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda elde edilen bulgular, Samsun ili merkezindeki sosyal konut çalışmalarının iyileştirilmesine ve gelecekte üretilen yeni sosyal konut projelerinin tasarımına yönelik karar vericilere ve ilgili taraflara öneriler sunacaktır.

1. YÖNTEM

Bu çalışmada, Samsun merkezinde TOKİ tarafından alt ve orta gelir grubunun konut sorununa çözüm bulmak amacıyla üretilen konutlarla ilgili kullanım sonrası değerlendirme yapılarak, konu derinlemesine araştırılmıştır. Araştırmanın temel amacı, üretilen sosyal konutlarla ilgili tasarım ve yapım aşamalarında gözden kaçan ve ancak kullanım sırasında ortaya çıkan muhtemel sorunları belirleyerek, bundan sonraki konut üretimlerinde karşılaşılabilecek sorunların asgariye indirilmesini sağlamak ve konut projelerinin daha kullanıcı odaklı ve memnuniyeti artırıcı şekilde tasarlanmasına katkı sağlamaktır. Bu doğrultuda, çalışma için Samsun'da TOKİ tarafından inşa edilen konutlarda yaşayan 69 katılımcı ile yüz yüze anket uygulanmıştır. Veri toplama aracı olarak, Bodur ve Yüksel (2017) ve Bodur ve Keskin (2021) gibi önceki çalışmalardan faydalanılarak mekânsal kalite ve kullanıcı memnuniyetini değerlendiren bir anket formu geliştirilmiştir. Anket formunun pilot çalışmaları, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Mimarlık Bölümü öğrencileri tarafından 2022 yılı Mayıs ayı içinde gerçekleştirilmiş ve ankete dair ön bilgiler öğrencilerle paylaşılmıştır. Ankete katılanlar, TOKİ tarafından inşa edilen konutlarda oturan ve rastgele örneklem yöntemiyle seçilmiş 69 kişidir. Bu katılımcılar aracılığıyla konut sakinlerinin projeler hakkındaki görüşleri, konutların fiziksel ve sosyal özellikleri, hizmet kalitesi, yaşadıkları sorunlar ve beklentileri gibi çeşitli konular ele alınmıştır.

Ankette yer alan sorular, çoğunlukla kapalı uçlu sorular olup kullanıcıların konutlardan duydukları memnuniyet düzeyini ifade etmelerine yöneliktir. Çalışma kapsamında, kullanıcıların konut projeleri hakkındaki değerlendirmeleri çeşitli ölçütler altında toplanmış ve mekânsal kalite değerlendirme sistemi oluşturulmuştur. Anket üzerinde 7 farklı sınıflandırılan kriterlerle mekânsal kalite değerlendirme sistemi oluşturulmuştur. Kullanıcıların demografik özellikleri, konuta yönelik değerlendirmeler, çevreye yönelik değerlendirmeler, sosyal ilişkilere yönelik değerlendirmeler, hizmetlerle ilgili değerlendirmeler, ekonomik durum ile ilgili değerlendirmeler ve genele yönelik değerlendirmeler olmak üzere bu kriterler altında toplanan veriler, 5'li Likert ölçeği temel alınarak değerlendirilmiştir.

Elde edilen veriler, SPSS istatistiksel analiz yazılımı kullanılarak çeşitli istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmiştir. Araştırma, etik yönü gözetilerek, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Etik

Kurulu'ndan gerekli izinler alınarak gerçekleştirilmiştir ve katılımcıların gizlilik hakları korunmuştur. Çalışmanın etik yönü gözetilerek, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırmaları Etik Kurulu'ndan gerekli izinler alınmış ve katılımcıların gizlilik hakları korunarak tüm veriler anonim olarak saklanmıştır.

Elde edilen sonuçlar, konut projelerinin güçlü yönlerini ve geliştirilmesi gereken alanlarını belirlemek ve tasarım ve yapım aşamalarında gözden kaçan ve kullanım sırasında ortaya çıkan sorunlara kalıcı çözümler getirmek için kullanılmıştır. Ayrıca, gelecekteki konut projelerinde karşılaşılabilecek sorunların minimize edilmesi ve kullanıcı memnuniyetinin artırılması için öneriler geliştirilmiştir. Bununla beraber, TOKİ tarafından inşa edilen konut projelerinin daha iyi sonuçlar elde etmesine yönelik rehberlik edecek bilgiler sunarak, sosyal konut sorununa çözüm bulmak amacıyla yapılan çalışmalara katkı sağlamayı hedeflemektedir.

2. KONUYA YÖNELİK YAPILAN ÇALIŞMALAR

Son yüzyılda dünya nüfusunun hızlı bir şekilde artışı ve büyük bir bölümünün şehir merkezlerinde ikamet etmeye başlaması, çeşitli maddi ve manevi sorunları beraberinde getirmiştir. Bu sorunların içerisinde barınma ihtiyacı, kesinlikle öncelikli konular arasında yer almaktadır (Altınsoy, 2015). Hızlı kentleşme süreciyle birlikte nüfusun sürekli artış göstermesi, konut talebinin artmasına yol açmıştır. Kentsel bölgelerdeki yoğun nüfus, şehirlerin sıkışmasına ve mekânın kullanımında sorunlara yol açmıştır. Aynı zamanda teknolojik gelişmeler ve değişen yaşam standartları da konut kullanıcılarının ihtiyaç ve beklentilerini zaman içinde değiştirmiştir. Bu durum, konutun sadece barınma ihtiyacını karşılayan bir yapı olmaktan çıkarak, ekonomik ve sosyal yaşamın da önemli bir parçası haline gelmesine neden olmuştur (Tutkun, 2018).

Kentleşmenin beraberinde getirdiği kent yoksulluğu ve barınma sorununa çözüm olarak sosyal konut politikaları geliştirilmiştir. Bu politikaların temel amacı, dar gelirli kesimlerin ekonomik ve sosyal açıdan uygun koşullarda konut sahibi olmasını sağlamaktır. Sosyal konut uygulamalarının ilk örnekleri 19. yüzyıl sonlarında Avrupa'da ortaya çıkmış ve 20. yüzyılın başında dünya savaşları ve ekonomik krizlerin etkisiyle birlikte gelişmiş ülkelerde hızla yaygınlaşmıştır. Gelişmekte olan ülkelerde ise

sosyal konut politikaları, 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren uygulanmaya başlamıştır (Kunduracı, 2013).

Sosyal konut politikaları genellikle düşük ve orta gelirli vatandaşların ihtiyaçlarını karşılamayı hedeflemektedir. Bu tür projeler, ekonomik güçlükler yaşayan kesimlere yönelik sosyal içerikli konutlar içerir. Ancak, gelişmekte olan ülkelerde bazı yöntemlerin düzensizliği ve uygulamalardaki aksaklıklar, düşük gelirli vatandaşları, ortalama yaşam standartlarının altındaki konutlarda yaşamak zorunda bırakmıştır (Altınsoy, 2015). Bu durum, sosyal konut politikalarının bazı bölgelerde yeterince etkili olamamasına ve konutların yetersiz kalmasına yol açmıştır.

Dünyada özellikle gelişmiş ülkelerde endüstri devrimi ve savaş sonrası ekonomik krizlerin etkileri, toplu konut uygulamalarında önemli değişimlere yol açmıştır. 1970'li yılların sonuna doğru, konut çevrelerinde insanlar üzerinde huzursuzluk ve tatminsizlik yaratan bir ortam oluşmuştur (Dülgeroğlu-Yüksel ve diğ., 1996). Bu dönemde, artan nüfus ve kentleşmeyle birlikte hızlı bir konut üretimi gerçekleştirilmiş, ancak bu üretim süreci, kullanıcıların ihtiyaçlarına ve beklentilerine yeterince cevap vermemiştir. Kalite yaşam standartlarında yaşanan düşüş, insanların konut çevrelerinde rahatsızlık hissetmelerine ve memnuniyetsizlik yaşamalarına neden olmuştur. Bu sorunun üstesinden gelmek için Özsoy ve diğerleri (1995) tarafından önerilen yöntem, kullanıcıların ihtiyaçlarının belirlenmesi ve kararlara katılmalarını sağlamaktır. Ayrıca, kullanıcı memnuniyeti toplu konut projelerinin değerlendirilmesinde temel bir ölçüt olarak kabul edilmektedir. Bu nedenle, kullanıcılarla yapılan araştırma çalışmalarında mekânsal kalite, genellikle kullanıcı memnuniyeti üzerinden sorgulanmaktadır (Sadıkoğlu, 2017). Kullanıcıların tutumları, değerlendirmeye alınan mekânların performansını belirlemede önemli bir etken olarak görülmektedir (Güremen, 2011). Kullanıcıların ihtiyaçlarını içeren mekânsal performans kuralları, mekânsal özelliklerin nitelik ve nicelik değerlerini belirlemek için kullanılmaktadır (Uzunoğlu ve Özer, 2014).

Eğer konut, kullanıcıya uygun bir şekilde tasarlanmamışsa, konut alanı kullanıcıları olumsuz olarak etkileyebilir. Sağlıklı ve düzgün bir yaşam olması açısından, kullanıcı memnuniyetinin maksimize edildiği, fiziki, psikolojik ve sosyal faydaların birlikte düşünüldüğü bir memnuniyet ortamı oluşturulmalıdır (Bodur, 2017). Kullanıcı memnuniyeti, toplu konut

projelerinin tasarım, yapım ve kullanım aşamalarında başarının anahtarı olarak kabul edilmektedir. Kullanıcıların ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanmış ve düzenlenmiş mekânlar, onların memnuniyetini artırarak konut projelerinin başarılı olmasını sağlar. Bu nedenle, mekânsal kalite, kullanıcıların beklenti ve isteklerini karşılayacak şekilde planlanmalı ve uygulanmalıdır. Kullanıcılar, mekânın işlevselliği, estetik değeri, ergonomisi ve konforu gibi faktörlere göre memnuniyet düzeylerini belirlemektedirler. Bu sebeple, mekânların performansı ve kullanıcı memnuniyeti arasındaki ilişkiyi anlamak, konut projelerinin daha başarılı ve sürdürülebilir olmasını sağlayacaktır. Ayrıca, mekânsal performans kuralları kullanıcıların ihtiyaçlarını ve beklentilerini değerlendirmek için önemli bir araçtır. Bu kurallar, mekânsal özelliklerin nitelik ve nicelik değerlerini ortaya koyarak, projelerin kullanıcıların taleplerini ne ölçüde karşıladığını belirlemeye yardımcı olmaktadır. Mekânsal performans kriterleri, mekânların işlevselliği, kullanım kolaylığı, estetik ve görsel çekicilik gibi özellikleriyle ilgili objektif veriler sunar. Böylece, tasarım ve planlama süreçlerinde, kullanıcı memnuniyetini artırmak için gerekli düzenlemeler yapılabilir ve eksiklikler giderilebilir. Sonuç olarak, kullanıcı memnuniyeti ve mekânsal kalite arasındaki ilişki, toplu konut projelerinin başarısını ve kullanıcıların yaşam kalitesini belirleyen önemli bir faktördür.

Son yıllarda, mekânsal kalite problemlerinin çözümüne yönelik ulusal ve uluslararası düzlemde birçok program ve çalışma hız kazanmış ve mevcut konut stokunun kalite düzeyinin belirlenmesi gereği vurgulanmıştır (Sadıkoğlu, 2017). Bu çalışmaların literatür araştırmaları sonuçları değerlendirildiğinde, kullanıcıların beklenti, görüş ve duygularının mekânsal kalite düzeyini belirlemede temel etkenler olduğu açıkça görülmektedir. Bu sebeple, mekânsal kalite çalışmalarında öncelikle kullanıcı profilinin ayrıntılı şekilde tanımlanması büyük önem taşımaktadır (Sadıkoğlu, 2017). Mekânsal kalite çalışmaları, öznel yorumlara açık bir alan olmakla birlikte, toplumsal görüş ve tecrübelerle ortak eleştirel bakış açısından değerlendirildiğinde anlamlı bir değer sistemi oluşturulabilir. Bu bağlamda, mekânsal kalite, tasarım süreci, yapım süreci ve kullanım süreci olmak üzere farklı aktörlerin ve katılımcıların etkili olduğu bir olgudur. Tasarım ve uygulama aşamalarında mekânsal kalite doğrudan kullanıcıya bağlı olmasa da kullanım ve bakım aşamalarında birincil derecede kullanıcıyı ilgilendirmektedir (Sadıkoğlu,

2017). Mekânsal kalite çalışmalarında kullanıcıların beklentileri ve gereksinimleri önemli bir vurgu alanıdır. Kullanıcıların memnuniyetini ve ihtiyaçlarını anlamak, mekânların kalite düzeyini belirlemede kritik bir faktördür.

Kullanıcıların beklentileri, mekânların tasarımından yapılan seçimlere, kullanım kolaylığından bakım ve yenileme süreçlerine kadar birçok aşamayı etkilemektedir. Bu nedenle, mekânsal kalite çalışmalarında kullanıcıların görüşleri ve deneyimleri doğru bir şekilde değerlendirilmeli ve mekânların kullanıcı ihtiyaçlarına uygun olarak tasarlanması ve düzenlenmesi sağlanmalıdır. Ayrıca, mekânsal kalite çalışmaları, sadece mimari ve estetik yönleri değil, aynı zamanda sosyal ve ekonomik boyutları da içermelidir. Kullanıcıların ihtiyaçları ve yaşam tarzları, mekânların kalite düzeyini belirlemede büyük önem taşır. Mekânsal kalite, sadece yapıların fiziksel özellikleriyle sınırlı kalmamalı, aynı zamanda kullanıcıların ihtiyaçlarına ve taleplerine uygun sosyal ve ekonomik çözümleri de içermelidir. Bu sayede, mekânların yaşam kalitesini artırmak için etkili çözümler üretilebilir ve kullanıcıların memnuniyeti sağlanabilir. Sonuç olarak, mekânsal kalite çalışmaları, mevcut konut stokunun kalite düzeyinin belirlenmesi ve gelecekteki projelerin planlanması için büyük önem taşır. Kullanıcıların beklenti ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak, mekânların kalite düzeyinin artırılması ve kullanıcı memnuniyetinin sağlanması, konut projelerinin başarısını ve sürdürülebilirliğini etkileyecektir. Aynı zamanda, mekânsal kalite çalışmaları, mekânların sadece tasarım ve yapım aşamalarında değil, kullanım ve bakım aşamalarında da kullanıcı memnuniyetini göz önünde bulundurarak etkili çözümler sunmalıdır. Bu şekilde, mekânsal kalite problemlerinin çözümüne yönelik daha kapsamlı ve etkili stratejiler geliştirilebilir ve kentsel yaşam kalitesi artırılabilir. Mimarlıkta kalite, kullanıcıların ihtiyaçlarının tatminine bağlı bir kavram olarak değerlendirilebilir. Bu noktada, kalite araştırmalarında kullanıcı davranışlarından ayrı düşünülmemeyeceği ve kalite değerlendirmesinde ana aktörün kullanıcı olduğu vurgulanmaktadır (İnceoğlu ve Aytuğ, 2009). Kaliteyi belirleyen en önemli etken, ürünü kullanan kişinin tatminidir ve bu nedenle mekân kalitesinin değerlendirilmesinde kullanıcı memnuniyeti kritik bir öneme sahiptir (Sadıkoğlu, 2017).

Günümüzde mekân kalitesi ile ilgili araştırmalar giderek artmaktadır. Bu çalışmaların büyük bir kısmı, kentsel mekânlar ve toplu konut mekânlarındaki ortak açık mekânlar üzerinde yoğunlaşmaktadır (İnceoğlu ve Aytuğ, 2009). Konut; tasarım, yapım ve en önemlisi kullanım aşamalarının bir bütünüdür. İlk olarak ele alınan tasarım aşamasındaki konut hiçbir şekilde, mekânı kullanacak olan insanların yaşantıları ve eylemlerinden bağımsız düşünülemez, tüm kriterler konut içindeki işlevleri belirler. Bir başka deyişle konut mekânların düzenlenmesinden öte kullanıcı için en uygun yaşam alanı tasarımıdır (Güremen, 2011). Bu bağlamda, kullanım sonrası değerlendirme kavramı, mekânların kalitesini anlamak ve iyileştirmek amacıyla önemli bir rol oynamaktadır. Kullanım sonrası değerlendirme, mekânlardaki fiziksel çevre ile insan davranışını inceleyen disiplinler tarafından 1960-70 yıllarında geliştirilmiştir ve günümüzde mekânlar hakkında bilgi veren, olumlu ve olumsuz yönlerini ortaya koyan bir mekân değerlendirme karnesi olarak düşünülebilir (Akad ve Çubukçu, 2006). Bu değerlendirme çalışmaları, farklı yapı ve mekân tiplerinde uygulanmıştır ve yaklaşık 2000'li yılların başına kadar 50.000'in üzerinde kullanım sonrası değerlendirme çalışması yapılmıştır (Akad ve Çubukçu, 2006). 1970'li yıllarda özellikle kamu konut projeleri ve okullar gibi büyük ölçekli binalarda teknik ve fonksiyonel faktörlere vurgu yaparak kullanım sonrası değerlendirme popülerlik kazanmıştır. Sonraki dönemlerde ise ofis, otel, alışveriş merkezi gibi farklı yapı tiplerinde de yaygınlaşmış ve kullanım sonrası değerlendirme çalışmaları ekonomik performansı da değerlendirecek şekilde genişlemiştir (Wongbumru ve Dewancker, 2016).

Kullanıcıların davranışları, konutların konforu ve fonksiyonelliği ile kullanıcı memnuniyeti, değerlendirmeye esas konular arasında yer almaktadır. Bu tür değerlendirmeler, mekân kalitesinin artırılması için önemli bilgiler sağlayarak, gelecekteki konut projelerinin tasarım ve planlamalarında kullanılabilir ve kentsel yaşam kalitesinin geliştirilmesine katkıda bulunabilir. Ayrıca, kullanım sonrası değerlendirmeler, mekânsal kalite çalışmalarının mekânın kullanım sürecinde de etkili olduğunu göstermektedir. Bu nedenle, mekân kalitesi değerlendirmelerinin, mekânın tasarım ve yapım aşamalarının yanı sıra kullanım ve bakım aşamalarında da düzenli olarak gerçekleştirilmesi gerekmektedir. Bu şekilde, mekânsal kalite problemlerine yönelik daha kapsamlı ve etkili çözümler üretilebilir ve kentsel yaşam kalitesi artırılabilir.

Türkiye’de konut sorunu, Cumhuriyetin kuruluşundan bu yana hem nitelik hem de nicelik açısından önemli bir mesele olmuştur. Bu soruna çeşitli yollarla üretilen sosyal konut uygulamaları ile çözüm getirilmeye çalışılmıştır. Türkiye’nin konut sorununa yönelik politikalar zamanla çeşitlilik göstermiştir. Konut sorunu, cumhuriyetin ilk yıllarından itibaren tüm hükümetler tarafından ele alınmış ve beş yıllık kalkınma planları ile bu soruna çözümler getirilmeye çalışılmıştır (Altınsoy, 2015). Ancak, bu kalkınma planlarındaki ilkeler ve politikalar yeterince uygulanamamış ve şehirleşme hızı ile birlikte sorunlar artarak devam etmiştir (Bodur, 2012).

Nüfusun hızlı bir şekilde artması ve şehirleşme sürecinin ivme kazanması, konut ihtiyacının giderek artmasına neden olmuştur. Onuncu Beş Yıllık Kalkınma Planı döneminde (2014-2018), şehirleşme, nüfus artışı, kentsel yenileme ve afetlerden kaynaklanan konut ihtiyacının toplamda 4,1 milyon olarak tahmin edildiği belirtilmiştir. Bu dönemde, özellikle afet riski taşıyan alanlar başta olmak üzere, büyüme ve kalkınmaya katkı sağlayacak, mekân ve yaşam kalitesini artıracak dönüşüm projelerine öncelik verilmesi planlanmıştır (Kalkınma Bakanlığı, 2013). Ancak, konut sorununun çözümü için geliştirilen yöntemler ve politikaların etkili bir şekilde uygulanamaması sonucunda, özellikle düşük gelirli hane halkları kendi yöntemleriyle bu sorunu aşmaya çalışmıştır. Bu durum, konut sorununun çözülmesi yerine, başka sorunların ortaya çıkmasına neden olmuştur. Özellikle gecekondulaşma gibi kendi kendine inşa edilen konutların yaygınlaşması, altyapı eksikliklerine, sağlık sorunlarına ve diğer sosyal sorunlara yol açmıştır.

Türkiye’de hızla artan nüfus ve kentleşme süreci, toplu konut ihtiyacını artırmıştır. Bu ihtiyaca cevap vermek için Toplu Konut İdaresi Başkanlığı (TOKİ) kurulmuştur. TOKİ, düşük ve orta gelirli vatandaşlara uygun fiyatlarla konutlar sunarak onların barınma ihtiyacını karşılamayı hedeflemektedir. Sosyal konut projeleri, kentsel dönüşüm projeleri ve afet konutları gibi farklı amaçlarla TOKİ konutları inşa edilmektedir. Ancak, konutların sadece uygun fiyatlarla erişilebilir olması yeterli değildir. Kullanıcıların memnuniyeti ve yaşam kalitesi de büyük önem taşımaktadır. Mekân kalitesi, konutların tasarımı, kullanımı ve yaşam standartları açısından önemli bir kavramdır. Konutların sadece sayısal verilere dayalı olarak değil, aynı zamanda kullanıcıların ihtiyaçları ve beklentileri göz önünde bulundurularak tasarlanması ve planlanması önemlidir. Kullanıcıların

konutlarından memnun olmaları hem fiziksel hem de psikolojik olarak daha sağlıklı ve mutlu bir yaşam sürmelerine katkı sağlayacaktır. Bu nedenle, TOKİ'nin konut projeleri geliştirirken kullanıcıların memnuniyetini ve yaşam kalitesini artırmaya yönelik önlemler alması önemlidir. TOKİ'nin, konut projelerinde daha fazla sosyal altyapıya, yeşil alanlara ve topluluk etkileşimini artırıcı alanlara odaklanarak kullanıcı memnuniyetini ve yaşam kalitesini artıracak çalışmalara öncelik vermesi, daha iyi bir yaşam alanı sunma amacına ulaşmasına yardımcı olacaktır. Böylece, toplu konut projeleri, sadece barınma ihtiyacını karşılamakla kalmayıp, vatandaşların yaşam kalitesini de önemli ölçüde etkileyebilir.

Konut sorununun çözümünde daha etkili politikaların geliştirilmesi ve uygulanması için araştırmacıların, karar vericilerin ve diğer ilgili aktörlerin katkısı gerekmektedir. Konut sorununa yönelik çözümler, sosyal, ekonomik ve çevresel boyutları dikkate alarak sürdürülebilir bir şekilde planlanmalı ve uygulanmalıdır. Ayrıca, düşük gelirli vatandaşların yaşam standartlarını yükseltecek ve toplumsal refahı artıracak politikaların öncelikli olarak değerlendirilmesi önemlidir. Bu şekilde, Türkiye'de konut sorununun çözümüne daha etkili ve sürdürülebilir bir şekilde yaklaşmak mümkün olacaktır. Bu çalışma, Samsun'da bulunan TOKİ konutlarının kullanıcı memnuniyeti ve mekân kalitesi açısından değerlendirilmesi amacını taşımaktadır. Samsun'da bulunan TOKİ konutları üzerinde yapılan bu tür bir araştırma, konut politikalarının geliştirilmesi ve konut projelerinin gelecekteki planlamasında önemli bir yol gösterici olacaktır. Kullanıcıların beklentileri ve deneyimlerine dayalı olarak yapılan değerlendirme hem kullanıcı memnuniyetinin artırılmasına hem de daha iyi yaşam alanları yaratılmasına katkı sağlayacaktır. Ayrıca, sürdürülebilir ve yaşanabilir toplumlar için önemli olan mekân kalitesinin de göz önünde bulundurulması, konut projelerinin daha iyi bir şekilde planlanmasına ve tasarlanmasına yardımcı olacaktır.

3. BULGULAR

Araştırmanın bu bölümü oldukça önemli ve değerli bir bilgi sunmaktadır. Kullanıcı özellikleri ve verilen yanıtların ele alınması, araştırma sonuçlarının güvenilirliğini değerlendirmeye yönelik kritik bir adımdır. Bu tür bir araştırmada, elde edilen verilerin güvenilirliği, elde edilen sonuçlara

dayanarak yapılan çıkarımların ve önerilerin doğruluğunu ve güvenilirliğini etkileyecektir.

Tablo 1. Güvenirlilik Analizi.

Cronbach's Alpha	Cronbach's Alpha Based on Standardized Items	Number of Items
,943	,945	63

Bu çalışmada, ölçüm araçlarının güvenilirliği için Cronbach alfa katsayıları hesaplanmıştır. Yukarıdaki tabloda gösterildiği şekilde, ölçüm aracının genel güvenilirlik düzeyi 0,943 olarak bulunmuştur. Aynı zamanda, standartlaştırılmış öğeler üzerinden hesaplanan Cronbach alfa katsayısı da 0,945 olarak belirlenmiştir. Bu da demektir ki, araştırmada kullanılan ölçme aracının, yani anketin, kullanıcıların memnuniyeti ve mekân kalitesi ile ilgili soruları güvenilir bir şekilde ölçtüğü ve kullanıcıların gerçek deneyimlerini ve görüşlerini doğru bir şekilde yansıttığı anlamına gelmektedir. Yüksek güvenilirlik katsayısı, araştırmanın bilimsel geçerliliğini artırır ve sonuçların güvenilirliğini sağlar. Bu nedenle, elde edilen bulgular, araştırmacıların ve karar vericilerin konut politikalarının geliştirilmesi ve toplu konut projelerinin tasarlanması sürecinde güvenilir bir temele dayanmaktadır. Sonuç olarak bu araştırma, kullanıcıların beklentileri ve memnuniyeti ile mekân kalitesi arasındaki ilişkiyi yüksek güvenilirlikte değerlendiren bir çalışma olarak kabul edilebilir. Bu sonuçlar, toplu konut projelerinin başarısı ve sürdürülebilirliği açısından önemli bir katkı sağlayacak ve gelecekteki projelerin daha iyi planlanması ve tasarlanmasına yardımcı olacaktır.

3.1. Demografik Özellikler

Katılımcıların demografik özelliklerine genel olarak bakıldığında, katılımcıların yaşadıkları ilçeye dağılımı şu şekildedir: İlkadım ilçesinde yaşayanların oranı %53,6 (37 kişi), Atakum ilçesinde yaşayanların oranı %31,9 (22 kişi) ve Canik ilçesinde yaşayanların oranı %14,5'tir (10 kişi). Konutların büyüklükleri açısından dağılım ise şu şekildedir: Daire büyüklüğü 90 m²'den küçük olanların oranı %5,8 (4 kişi), 91-120 m² olanların oranı %46,4 (32 kişi) ve 121 m² ve üzeri olanların oranı %30,4 (21 kişi). Cinsiyet dağılımına göre, ankete katılanların %49,3'ü erkek (34 kişi) ve %50,7'si

kadıdır (35 kişi). Yaş dağılımında, %4,3 (3 kişi) katılımcı 18-25 yaş aralığındayken, %15,9'u (11 kişi) 26-35 yaş aralığındadır. %26,1 (18 kişi) 36-45 yaş aralığında, %17,4'ü (12 kişi) 46-55 yaş aralığında, %8,7'si (6 kişi) 56-65 yaş aralığında ve %10,1'i (7 kişi) 66 yaş ve üzerindedir. Eğitim durumuna göre, katılımcıların %5,8'i (4 kişi) okuma yazma bilmiyor veya diploma sahibi değil, %24,6'sı (17 kişi) ilkokul ve ortaokul mezunu, %23,2'si (16 kişi) lise mezunu ve %29,0'ı (20 kişi) üniversite ve üzeri eğitim düzeyindedir. İş durumu açısından, %24,6'sı (17 kişi) çalışırken, %17,4'ü (12 kişi) emekli, %29,0'ı (20 kişi) ev hanımı, %5,8'i (4 kişi) öğrenci ve %5,8'i (4 kişi) diğer iş kollarında çalışmaktadır. Aile büyüklüğüne göre, %2,9'u (2 kişi) tek kişilik hanelerde yaşarken, %18,8'i (13 kişi) iki kişilik hanelerde ve %78,3'ü (54 kişi) iki kişiden fazla kişinin yaşadığı ailelerdedir. Gelir dağılımında¹, %34,8'i (24 kişi) 4500 TL ve altında gelire sahipken, %27,5'i (19 kişi) 7501 TL ve üstünde gelire sahiptir. Ev sahibi olma durumuna göre, katılımcıların %56,5'i (39 kişi) ev sahibi olduğunu belirtmiştir.

3.2. Konuta İlişkin Fiziksel Değerlendirmeler

Evin büyüklüğüne yönelik görüşlerden, katılımcıların %13,0'u (9 kişi) evin büyüklüğünü "Kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %66,7'si (46 kişi) evin büyüklüğünü "İyi" olarak değerlendirirken, %8,7'si (6 kişi) evin büyüklüğünü "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 2).

Tablo 2. Evin Büyüklüğüne İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	9	13,0
Fikrim yok	8	11,6
İyi	46	66,7
Çok iyi	6	8,7
Toplam	69	100,0

Evin kullanılabilirliğine yönelik görüşlerden, katılımcıların %1,4'ü (1 kişi) evin kullanılabilirliğini "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %24,6'sı (17 kişi)

¹ 1\$ = 15,74 TL

evin kullanılşılığını "Kötü" olarak belirtmiştir. %10,1'i (7 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih ederken, %56,5'i (39 kişi) evin kullanılşılığını "İyi" olarak değerlendirmiştir. Ayrıca, %7,2'si (5 kişi) katılımcılar evin kullanılşılığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 3).

Tablo 3. Evin Kullanılşılığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	17	24,6
Fikrim yok	7	10,1
İyi	39	56,5
Çok iyi	5	7,2
Toplam	69	100,0

Eve arabaya / eşya taşıma kolaylığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %4,3'ü (3 kişi) evin taşıma kolaylığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) evin taşıma kolaylığını "Kötü" olarak değerlendirirken, %13,0'u (9 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %44,9'u (31 kişi) evin taşıma kolaylığını "İyi" olarak değerlendirirken, %26,1'i (18 kişi) evin taşıma kolaylığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 4).

Tablo 4. Eşya Taşıma Kolaylığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	3	4,3
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	9	13,0
İyi	31	44,9
Çok iyi	18	26,1
Toplam	69	100,0

Kendini evinde güvende hissetme durumuna yönelik görüşlerden, katılımcıların %7,2'si (5 kişi) kendini evinde güvende hissetmeyi "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %7,2'si (5 kişi) kendini evinde güvende hissetmeyi "Kötü" olarak belirtirken, %7,2'si (5 kişi) de "Fikrim yok" seçeneğini tercih

etmiştir. %47,8'i (33 kişi) kendini evinde güvende hissetmeyi "İyi" olarak değerlendirirken, %30,4'ü (21 kişi) kendini evinde güvende hissetmeyi "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 5).

Tablo 5. Evde Güvende Hissetmeye İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	5	7,2
Fikrim yok	5	7,2
İyi	33	47,8
Çok iyi	21	30,4
Toplam	69	100,0

Odaların sayısına yönelik görüşlerden, katılımcıların %7,2'si (5 kişi) odaların sayısını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %15,9'u (11 kişi) odaların sayısını "Kötü" olarak belirtirken, %14,5'i (10 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %49,3'ü (34 kişi) odaların sayısını "İyi" olarak değerlendirirken, %13,0'u (9 kişi) odaların sayısını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 6).

Tablo 6. Odaların Sayısına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	11	15,9
Fikrim yok	10	14,5
İyi	34	49,3
Çok iyi	9	13,0
Toplam	69	100,0

Salon kullanılabilirliğine yönelik görüşlerden, katılımcıların %8,7'si (6 kişi) salon kullanılabilirliğini "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %20,3'ü (14 kişi) salon kullanılabilirliğini "Kötü" olarak belirtirken, %5,8'i (4 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %42,0'si (29 kişi) salon kullanılabilirliğini "İyi" olarak değerlendirirken, %23,2'si (16 kişi) salon kullanılabilirliğini "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 7).

Tablo 7. Salon Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	6	8,7
Kötü	14	20,3
Fikrim yok	4	5,8
İyi	29	42,0
Çok iyi	16	23,2
Toplam	69	100,0

Odaların kullanışlılığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %7,2'si (5 kişi) odaların kullanışlılığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %26,1'i (18 kişi) odaların kullanışlılığını "Kötü" olarak belirtirken, %10,1'i (7 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %39,1'i (27 kişi) odaların kullanışlılığını "İyi" olarak değerlendirirken, %17,4'ü (12 kişi) odaların kullanışlılığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 8).

Tablo 8. Odaların Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	18	26,1
Fikrim yok	7	10,1
İyi	27	39,1
Çok iyi	12	17,4
Toplam	69	100,0

Mutfak kullanışlılığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %10,1'i (7 kişi) mutfak kullanışlılığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %31,9'u (22 kişi) mutfak kullanışlılığını "Kötü" olarak belirtirken, %18,8'i (13 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %31,9'u (22 kişi) mutfak kullanışlılığını "İyi" olarak değerlendirirken, %7,2'si (5 kişi) mutfak kullanışlılığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 9).

Tablo 9. Mutfak Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	7	10,1
Kötü	22	31,9
Fikrim yok	13	18,8
İyi	22	31,9
Çok iyi	5	7,2
Toplam	69	100,0

Tuvalet ve banyo kullanılışlılığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %2,9'u (2 kişi) tuvalet ve banyo kullanılışlılığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) tuvalet ve banyo kullanılışlılığını "Kötü" olarak belirtirken, %7,2'si (5 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %52,2'si (36 kişi) tuvalet ve banyo kullanılışlılığını "İyi" olarak değerlendirirken, %30,4'ü (21 kişi) tuvalet ve banyo kullanılışlılığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 10).

Tablo 10. Tuvalet ve Banyo Kullanışlılığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Kötü	7	10,1
Fikrim yok	8	11,6
İyi	36	52,2
Çok iyi	16	23,2
Toplam	69	100,0

Bakım / temizlik kolaylığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %1,4'ü (1 kişi) bakım / temizlik kolaylığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) bakım / temizlik kolaylığını "Kötü" olarak belirtirken, %30,4'ü (21 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %42,0'si (29 kişi) bakım / temizlik kolaylığını "İyi" olarak değerlendirirken, %14,5'i (10 kişi) bakım / temizlik kolaylığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 11).

Tablo 11. Temizlik Kolaylığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	21	30,4
İyi	29	42,0
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Isınma durumuna yönelik görüşlerden, katılımcıların %10,1'i (7 kişi) ısınma durumunu "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %4,3'ü (3 kişi) ısınma durumunu "Fikrim yok" olarak belirtirken, %46,4'ü (32 kişi) ısınma durumunu "İyi" olarak değerlendirirken, %39,1'i (27 kişi) ısınma durumunu "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 12).

Tablo 12. Isınma Durumuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	7	10,1
Fikrim yok	3	4,3
İyi	32	46,4
Çok iyi	27	39,1
Toplam	69	100,0

Güneş ışığı alma ve aydınlık durumuna yönelik görüşlerden, katılımcıların %1,4'ü (1 kişi) güneş ışığı alma ve aydınlık durumunu "Kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) güneş ışığı alma ve aydınlık durumunu "Fikrim yok" olarak belirtirken, %55,1'i (38 kişi) güneş ışığı alma ve aydınlık durumunu "İyi" olarak değerlendirirken, %31,9'u (22 kişi) güneş ışığı alma ve aydınlık durumunu "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 13).

Tablo 13. Güneş Işığı Alma Durumuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	1	1,4
Fikrim yok	8	11,6
İyi	38	55,1
Çok iyi	22	31,9
Toplam	69	100,0

Su ve nem yalıtımı (rutubet) durumuna yönelik görüşlerden, katılımcıların %5,8'i (4 kişi) su ve nem yalıtımını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %8,7'si (6 kişi) su ve nem yalıtımını "Kötü" olarak belirtirken, %13,0'u (9 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %40,6'sı (28 kişi) su ve nem yalıtımını "İyi" olarak değerlendirirken, %31,9'u (22 kişi) su ve nem yalıtımını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 14).

Tablo 14. Su Ve Nem Yalıtımına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	6	8,7
Fikrim yok	9	13,0
İyi	28	40,6
Çok iyi	22	31,9
Toplam	69	100,0

Çamaşır kurutma kolaylığına yönelik görüşlerden, katılımcıların %7,2'si (5 kişi) çamaşır kurutma kolaylığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %29,0'ı (20 kişi) çamaşır kurutma kolaylığını "Kötü" olarak belirtirken, %21,7'si (15 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %39,1'i (27 kişi) çamaşır kurutma kolaylığını "İyi" olarak değerlendirirken, %2,9'u (2 kişi) çamaşır kurutma kolaylığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 15).

Tablo 15. Çamaşır Kurutma Kolaylığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	20	29,0
Fikrim yok	15	21,7
İyi	27	39,1
Çok iyi	2	2,9
Toplam	69	100,0

İşitsel mahremiyete yönelik görüşlerden, katılımcıların %21,7'si (15 kişi) işitsel mahremiyeti "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %42,0'si (29 kişi) işitsel mahremiyeti "Kötü" olarak belirtirken, %13,0'u (9 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %13,0'u (9 kişi) işitsel mahremiyeti "İyi" olarak değerlendirirken, %10,1'i (7 kişi) işitsel mahremiyeti "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 16).

Tablo 16. İşitsel Mahremiyete İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	15	21,7
Kötü	29	42,0
Fikrim yok	9	13,0
İyi	9	13,0
Çok iyi	7	10,1
Toplam	69	100,0

Görsel mahremiyete yönelik görüşlerden, katılımcıların %1,4'ü (1 kişi) görsel mahremiyeti "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %20,3'ü (14 kişi) görsel mahremiyeti "Kötü" olarak belirtirken, %18,8'i (13 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %55,1'i (38 kişi) görsel mahremiyeti "İyi" olarak değerlendirirken, %14,5'i (10 kişi) görsel mahremiyeti "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 17).

Tablo 17. Görsel Mahremiyete İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	14	20,3
Fikrim yok	13	18,8
İyi	31	44,9
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Binada kullanılan malzeme kalitesine yönelik görüşlerden, katılımcıların %26,1'i (18 kişi) kullanılan malzeme kalitesini "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %10,1'i (7 kişi) kullanılan malzeme kalitesini "Kötü" olarak belirtirken, %37,7'si (26 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %17,4'ü (12 kişi) kullanılan malzeme kalitesini "İyi" olarak değerlendirirken, %8,7'si (6 kişi) kullanılan malzeme kalitesini "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 18).

Tablo 18. Yapı Malzemesine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	18	26,1
Kötü	7	10,1
Fikrim yok	26	37,7
İyi	12	17,4
Çok iyi	6	8,7
Toplam	69	100,0

Evin merkezi bir alanda olmasına yönelik görüşlerden, katılımcıların %17,4'ü (12 kişi) evin merkezi bir alanda olmasını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) evin merkezi bir alanda olmasını "Kötü" olarak belirtirken, %7,2'si (5 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %55,1'i (38 kişi) evin merkezi bir alanda olmasını "İyi" olarak değerlendirirken, %8,7'si (6 kişi) evin merkezi bir alanda olmasını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 19).

Tablo 19. Evin Konumuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	12	17,4
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	5	7,2
İyi	38	55,1
Çok iyi	6	8,7
Toplam	69	100,0

Konutun ekonomik değerine yönelik görüşlerden, katılımcıların %4,3'ü (3 kişi) konutun ekonomik değerini "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %24,6'sı (17 kişi) konutun ekonomik değerini "Kötü" olarak belirtirken, %36,2'si (25 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %34,8'i (24 kişi) konutun ekonomik değerini "İyi" olarak değerlendirirken, hiçbir katılımcı konutun ekonomik değerini "Çok iyi" olarak değerlendirilmemiştir (Tablo 20).

Tablo 20. Konutun Ekonomik Değerine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	3	4,3
Kötü	17	24,6
Fikrim yok	25	36,2
İyi	24	34,8
Toplam	69	100,0

Yapının sağlamlığına (deprem, sel, vb. afetlere dayanıklılık) yönelik görüşlerden, katılımcıların %1,4'ü (1 kişi) yapının sağlamlığını "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %11,6'sı (8 kişi) yapının sağlamlığını "Kötü" olarak belirtirken, %44,9'u (31 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini işaretlemiştir. %30,4'ü (21 kişi) yapının sağlamlığını "İyi" olarak değerlendirirken, %11,6'sı (8 kişi) yapının sağlamlığını "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 21).

Tablo 21. Yapının Sağlamlığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	31	44,9
İyi	21	30,4
Çok iyi	8	11,6
Toplam	69	100,0

Binanın engellilere uygunluğuna yönelik görüşlerden, katılımcıların %2,9'u (2 kişi) binanın engellilere uygunluğunu "Çok kötü" olarak değerlendirmiştir. %15,9'u (11 kişi) binanın engellilere uygunluğunu "Kötü" olarak belirtirken, %24,6'sı (17 kişi) "Fikrim yok" seçeneğini tercih etmiştir. %27,5'i (19 kişi) binanın engellilere uygunluğunu "İyi" olarak değerlendirirken, %29,0'ı (20 kişi) binanın engellilere uygunluğunu "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 22).

Tablo 22. Binanın Engellilere Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Kötü	11	15,9
Fikrim yok	17	24,6
İyi	19	27,5
Çok iyi	20	29,0
Toplam	69	100,0

Bu verilere göre, katılımcıların konutlarıyla ilgili görüşleri, genel olarak olumlu bir eğilim göstermektedir. Evin büyüklüğü, kullanışlılığı, güvenlik hissi, odaların sayısı gibi birçok faktör "iyi" olarak değerlendirilmiştir. Ayrıca, evdeki güneş ışığı alma durumu da olumlu olarak dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, mutfak kullanışlılığı, temizlik kolaylığı, çamaşır kurutma kolaylığı, görsel mahremiyet, yapı malzemesi, konutun ekonomik değeri, yapının sağlamlığı, engellilere uygunluk faktörlerinde "fikrim yok" yanıtları daha belirgindir. Katılımcılar tarafından daha çok "kötü" bulunan özellikler

ise odaların kullanışlılığı, mutfak kullanışlılığı, yapı malzemesi, işitsel mahremiyet faktörüdür.

3.3. Çevre ile İlgili Değerlendirmeler

Araştırma sonucunda elde edilen frekans tablosuna göre, katılımcıların çevre ile ilgili görüşleri ve değerlendirmeleri şu şekildedir:

Tablo 23. Çevrenin Düzenli ve Bakımlı Olmasına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	6	8,7
Fikrim yok	6	8,7
İyi	37	53,6
Çok iyi	16	23,2
Toplam	69	100,0

Çevrenin düzenli ve bakımlı olması konusunda, katılımcıların %5,8'i "Çok kötü", %8,7'si "Kötü", %8,7'si "Fikrim yok", %53,6'sı "İyi" ve %23,2'si "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 23).

Tablo 24. Hava Kalitesine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	5	7,2
Fikrim yok	12	17,4
İyi	29	42,0
Çok iyi	23	33,3
Toplam	69	100,0

Hava kalitesi açısından, %7,2'si "Kötü", %17,4'ü "Fikrim yok", %42,0'si "İyi" ve %33,3'ü "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapmıştır (Tablo 24).

Tablo 25. Şebeke Suyu Hizmetine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Kötü	5	7,2
Fikrim yok	16	23,2
İyi	35	50,7
Çok iyi	11	15,9
Toplam	69	100,0

Şebeke suyu hizmeti konusunda, katılımcıların %2,9'u "Çok kötü", %7,2'si "Kötü", %23,2'si "Fikrim yok", %50,7'si "İyi" ve %15,9'u "Çok iyi" olarak düşünmektedir (Tablo 25).

Tablo 26. Kanalizasyon Hizmetine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	9	13,0
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	25	36,2
İyi	15	21,7
Çok iyi	7	10,1
Toplam	69	100,0

Kanalizasyon hizmeti bakımından, %13,0'u "Çok kötü", %18,8'i "Kötü", %36,2'si "Fikrim yok", %21,7'si "İyi" ve %10,1'i "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 26).

Tablo 27. Sokak Levhaları Hizmetlerine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	5	7,2
Fikrim yok	19	27,5
İyi	33	47,8
Çok iyi	12	17,4
Toplam	69	100,0

Sokak levhaları ve dış kapı numaralandırma hizmetleri konusunda, katılımcıların %7,2'si "Kötü", %27,5'i "Fikrim yok", %47,8'i "İyi" ve %17,4'ü "Çok iyi" şeklinde düşünmektedir (Tablo 27).

Tablo 28. Işıklıandırma Hizmetine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	3	4,3
Fikrim yok	5	7,2
İyi	48	69,6
Çok iyi	13	18,8
Toplam	69	100,0

Işıklıandırma hizmeti açısından, %4,3'ü "Kötü", %7,2'si "Fikrim yok", %69,6'sı "İyi" ve %18,8'i "Çok iyi" olarak bir değerlendirme yapmıştır (Tablo 28).

Tablo 29. Temizlik ve Çöp Hizmetlerine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	11	15,9
Fikrim yok	10	14,5
İyi	20	29,0
Çok iyi	27	39,1
Toplam	69	100,0

Temizlik ve çöp hizmetleri konusunda, katılımcıların %1,4'ü "Çok kötü", %15,9'u "Kötü", %14,5'i "Fikrim yok", %29,0'ı "İyi" ve %39,1'i "Çok iyi" şeklinde düşündüğü görülmektedir (Tablo 29).

Tablo 30. Çevresel Sağlık Koşullarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	18	26,1
İyi	28	40,6
Çok iyi	13	18,8
Toplam	69	100,0

Çevresel sağlık koşullarını (haşere, bulaşıcı hastalık) değerlendirirken, %2,9'u "Çok kötü", %11,6'sı "Kötü", %26,1'i "Fikrim yok", %40,6'sı "İyi" ve %18,8'i "Çok iyi" olarak bir değerlendirme yapmıştır (Tablo 30).

Tablo 31. Yol ve Kaldırımların Bakımı Ve Kalitesine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	25	36,2
İyi	27	39,1
Çok iyi	9	13,0
Toplam	69	100,0

Yol ve kaldırımların bakımı ve kalitesi açısından, katılımcıların %11,6'sı "Kötü", %36,2'si "Fikrim yok", %39,1'i "İyi" ve %13,0'u "Çok iyi" şeklinde düşündüğü görülmektedir (Tablo 31).

Tablo 32. Yeşil Alanların Miktarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	5	7,2
Fikrim yok	9	13,0
İyi	23	33,3
Çok iyi	32	46,4
Toplam	69	100,0

Yeşil alanların miktarını değerlendirirken, %7,2'si "Kötü", %13,0'u "Fikrim yok", %33,3'ü "İyi" ve %46,4'ü "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 32).

Tablo 33. Çevrenin Çocuklara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	12	17,4
Fikrim yok	2	2,9
İyi	33	47,8
Çok iyi	22	31,9
Toplam	69	100,0

Çevrenin çocuklara uygunluğu açısından, katılımcıların %17,4'ü "Kötü", %2,9'u "Fikrim yok", %47,8'i "İyi" ve %31,9'u "Çok iyi" olarak düşündüğü görülmektedir (Tablo 33).

Tablo 34. Çevrenin Yaşlılara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	12	17,4
Fikrim yok	13	18,8
İyi	20	29,0
Çok iyi	23	33,3
Toplam	69	100,0

Çevrenin yaşlılara uygunluğu açısından, %1,4'ü "Çok kötü", %17,4'ü "Kötü", %18,8'i "Fikrim yok", %29,0'ı "İyi" ve %33,3'ü "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 34).

Tablo 35. Çevrenin Kadınlara Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Kötü	6	8,7
Fikrim yok	20	29,0
İyi	18	26,1
Çok iyi	23	33,3
Toplam	69	100,0

Çevrenin kadınlara uygunluğu konusunda, katılımcıların %2,9'u "Çok kötü", %8,7'si "Kötü", %29,0'ı "Fikrim yok", %26,1'i "İyi" ve %33,3'ü "Çok iyi" olarak düşündüğü görülmektedir (Tablo 35).

Tablo 36. Çevrenin Engellilere Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	3	4,3
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	19	27,5
İyi	19	27,5
Çok iyi	15	21,7
Toplam	69	100,0

Çevrenin engellilere uygunluğu açısından, %4,3'ü "Çok kötü", %18,8'i "Kötü", %27,5'i "Fikrim yok", %27,5'i "İyi" ve %21,7'si "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 36).

Tablo 37. Asayiş Olaylarının Azlığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	18	26,1
Fikrim yok	17	24,6
İyi	16	23,2
Çok iyi	14	20,3
Toplam	69	100,0

Asayiş olaylarının azlığı açısından, katılımcıların %5,8'i "Çok kötü", %26,1'i "Kötü", %24,6'sı "Fikrim yok", %23,2'si "İyi" ve %20,3'ü "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapmıştır (Tablo 37).

Tablo 38. Sokakta Oynayan Çocukların Güvenliğine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	9	13,0
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	14	20,3
İyi	22	31,9
Çok iyi	11	15,9
Toplam	69	100,0

Sokakta oynayan çocukların güvenliği konusunda, %13,0'ü "Çok kötü", %18,8'i "Kötü", %20,3'ü "Fikrim yok", %31,9'u "İyi" ve %15,9'u "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 38).

Tablo 39. Gece Sokakta Güvenli Dolaşabilmeye İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	18	26,1
İyi	23	33,3
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Gece sokakta güvenli dolaşabilme açısından, katılımcıların %7,2'si "Çok kötü", %18,8'i "Kötü", %26,1'i "Fikrim yok", %33,3'ü "İyi" ve %14,5'i "Çok iyi" olarak düşündüğü görülmektedir (Tablo 39).

Tablo 40. Otopark İmkânlarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	10	14,5
Fikrim yok	18	26,1
İyi	24	34,8
Çok iyi	16	23,2
Toplam	69	100,0

Otopark imkânları konusunda, %1,4'ü "Çok kötü", %14,5'i "Kötü", %26,1'i "Fikrim yok", %34,8'i "İyi" ve %23,2'si "Çok iyi" şeklinde bir değerlendirme yapılmıştır (Tablo 40).

Tablo 41. Araç Gürültüsüne İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	14	20,3
Fikrim yok	18	26,1
İyi	23	33,3
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Araç gürültüsü açısından, katılımcıların %5,8'i "Çok kötü", %20,3'ü "Kötü", %26,1'i "Fikrim yok", %33,3'ü "İyi" ve %14,5'i "Çok iyi" olarak düşündüğü görülmektedir (Tablo 41).

Bu verilere dayanarak çevresel koşulların genel olarak iyi bir değerlendirme aldığı söylenebilir, özellikle çevrenin düzeni ve bakımı, hava kalitesi, şebeke suyu hizmeti, temizlik ve çöp hizmetleri, yeşil alanların miktarı ve çevrenin çocuklara uygunluğu gibi konularda olumlu geri bildirimler alınmıştır. Ancak, kanalizasyon hizmeti, araç gürültüsü ve otopark imkânları gibi alanlarda iyileştirme gerektiği ortaya çıkmıştır.

3.4. Sosyal İlişkiler ile İlgili Değerlendirmeler

Araştırmanın dördüncü kısmını oluşturan sosyal ilişkilere yönelik değerlendirmeler, katılımcıların komşuluk ve akrabalık ilişkilerine odaklanmaktadır.

Tablo 42. Komşuluk İlişkilerine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	14	20,3
Fikrim yok	14	20,3
İyi	25	36,2
Çok iyi	12	17,4
Toplam	69	100,0

Katılımcıların %5,8'i komşuluk ilişkilerini "Çok kötü", %20,3'ü "Kötü", aynı oranda %20,3'ü "Fikrim yok", %36,2'si "İyi", ve %17,4'ü "Çok iyi" olarak değerlendirmiştir (Tablo 42).

Tablo 43. Yardımlaşmaya İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	12	17,4
Fikrim yok	11	15,9
İyi	31	44,9
Çok iyi	11	15,9
Toplam	69	100,0

Katılımcılardan, komşularıyla ve çevrelerindeki diğer kişilerle olan yardımlaşma düzeylerini belirtmeleri istenmiştir. Sonuçlara göre, katılımcıların %44,9'u "İyi" ve %15,9'u ise "Çok iyi" olarak yardımlaşma düzeyinden memnun olduklarını ifade etmiştir. Ayrıca, %17,4'lük bir kesim "Kötü" olarak değerlendirmiş ve %15,9'u "Fikrim yok" şeklinde cevaplamıştır (Tablo 43).

Tablo 44. Eşya Ödünç Almaya İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	7	10,1
Fikrim yok	20	29,0
İyi	27	39,1
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Katılımcıların komşulardan ufak tefek eşya ödünç alma ve verme konusundaki değerlendirme sonuçlarına göre, %39,1'i "İyi" ve %14,5'i ise "Çok iyi" olarak komşulardan ufak tefek eşya ödünç alma ve verme davranışlarından memnun olduklarını ifade etmiştir. Ayrıca, %29,0'lık bir kesim "Fikrim yok" şeklinde değerlendirmiş, %10,1'i "Kötü" ve %7,2'si "Çok kötü" olarak cevaplamıştır (Tablo 44).

Tablo 45. Akrabalarla Görüşme Sıklığına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	4	5,8
Kötü	11	15,9
Fikrim yok	14	20,3
İyi	30	43,5
Çok iyi	10	14,5
Toplam	69	100,0

Akrabalarla görüşme sıklığına yönelik değerlendirmelerde, katılımcıların %43,5'i "İyi" ve %14,5'i "Çok iyi" olarak memnun olduklarını belirtmiştir. Ayrıca, %20,3'ü "Fikrim yok" şeklinde değerlendirmiş, %15,9'u "Kötü" ve %5,8'i "Çok kötü" olarak ifade etmiştir (Tablo 45).

Tablo 46. Esnaflarla Tanışıklığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	7	10,1
Kötü	8	11,6
Fikrim yok	18	26,1
İyi	30	43,5
Çok iyi	6	8,7
Toplam	69	100,0

Araştırmada, katılımcıların esnaflarla tanışıklık ve ahbablık ilişkilerine yönelik değerlendirmeleri de yer almaktadır. Elde edilen sonuçlara göre, katılımcıların %43,5'i "İyi" ve %8,7'si "Çok iyi" şeklinde esnaflarla tanışıklık ve ahbablık ilişkilerinden memnun olduklarını ifade etmiştir. Aynı şekilde, katılımcıların %26,1'i "Fikrim yok" şeklinde değerlendirirken, %11,6'sı "Kötü" ve %10,1'i "Çok kötü" olarak bu ilişkileri değerlendirmiştir (Tablo 46).

Sosyal ilişkilerle ilgili değerlendirmeler, katılımcıların büyük çoğunluğunun olumlu bir görüşe sahip olduğunu göstermektedir. Komşuluk ilişkileri, yardımlaşma ve akrabalarla görüşme sıklığına ilişkin görüşlerin çoğunluğu olumlu olarak değerlendirilirken, eşya ödünç alma ve esnaflarla tanışıklığa ilişkin görüşlerde daha düşük bir olumlu görüş oranı tespit edilmiştir. Ek olarak, bazı katılımcıların fikirlerini açıklamakta tereddüt ettikleri belirlenmiştir.

3.5. Hizmetlere İlişkin Değerlendirmeler

Araştırmanın beşinci bölümü, katılımcıların konuttan hizmetlere erişim konusundaki değerlendirmelerini içermektedir. Araştırmada yer alan verilere göre, katılımcıların işyerine olan yakınlık ve ulaşım süresi konusundaki değerlendirmeleri şu şekildedir: %11,6'sı "Çok kötü," %26,1'i "Kötü," %15,9'u "Fikrim yok," %42,0'si "İyi," ve %4,3'ü "Çok iyi" olarak belirtmiştir (Tablo 47).

Tablo 47. İşyerine Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	8	11,6
Kötü	18	26,1
Fikrim yok	11	15,9
İyi	29	42,0
Çok iyi	3	4,3
Toplam	69	100,0

Katılımcıların okula olan yakınlık ve ulaşım süresi konusundaki değerlendirmeleri şu şekildedir: %14,5'i "Çok kötü," %18,8'i "Kötü," %11,6'sı "Fikrim yok," %43,5'i "İyi" ve %11,6'sı "Çok iyi" olarak belirtmiştir (Tablo 48).

Tablo 48. Okula Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	10	14,5
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	8	11,6
İyi	30	43,5
Çok iyi	8	11,6
Toplam	69	100,0

Araştırmaya göre, katılımcıların çocukların okul eğitimi dışında özel kurs alma imkânları konusundaki değerlendirmeleri şu şekildedir: %26,1'i "Çok kötü," %27,5'i "Kötü," %21,7'si "Fikrim yok," %14,5'i "İyi," ve %10,1'i "Çok iyi" olarak belirtmiştir (Tablo 49).

Tablo 49. Çocukların Kurs Alma İmkânlarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	18	26,1
Kötü	19	27,5
Fikrim yok	15	21,7
İyi	10	14,5
Çok iyi	7	10,1
Toplam	69	100,0

Sağlık ocağına yakınlık ve ulaşım süresi değerlendirmesine göre, katılımcıların %46,4'ü bu konuda "İyi" olduklarını belirtmiştir. %26,1 "Kötü" olarak değerlendirirken, %15,9'u "Çok iyi", %7,2'si "Çok kötü" ve %4,3'ü "Fikrim yok" yanıtını vermiştir (Tablo 50).

Tablo 50. Aile Sağlığı Merkezine Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	5	7,2
Kötü	18	26,1
Fikrim yok	3	4,3
İyi	32	46,4
Çok iyi	11	15,9
Toplam	69	100,0

Hastaneye yakınlık ve ulaşım süresi açısından ise %31,9 katılımcı "İyi" olduklarını ifade etmiştir. %27,5 "Kötü", %24,6 "Çok iyi", %13 "Çok kötü" ve %2,9 "Fikrim yok" değerlendirmeleri yapmıştır (Tablo 51).

Tablo 51. Hastaneye Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	9	13,0
Kötü	19	27,5
Fikrim yok	2	2,9
İyi	22	31,9
Çok iyi	17	24,6
Toplam	69	100,0

Pazara yakınlık ve ulaşım süresine bakıldığında, katılımcıların %40,6'sı "İyi", %29 "Kötü", %26,1 "Çok iyi" ve %4,3'ü "Çok kötü" şeklinde değerlendirmelerde bulunmuştur (Tablo 52).

Tablo 52. Pazara Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	3	4,3
Kötü	20	29,0
İyi	28	40,6
Çok iyi	18	26,1
Toplam	69	100,0

Toplu taşıma hizmeti ile ilgili olarak %55,1 "İyi", %34,8 "Çok iyi", %5,8 "Kötü" ve %4,3 "Fikrim yok" değerlendirmeleri yapılmıştır (Tablo 53).

Tablo 53. Toplu Taşıma Hizmetine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	4	5,8
Fikrim yok	3	4,3
İyi	38	55,1
Çok iyi	24	34,8
Toplam	69	100,0

Cami ve ibadet yerlerine erişim ve yakınlık açısından %50,7 katılımcı "Çok iyi" olarak belirtirken, %42 "İyi", %2,9 "Çok kötü", %2,9 "Kötü" ve %2,9 "Fikrim yok" değerlendirmeleri yapılmıştır (Tablo 54).

Tablo 54. Cami ve İbadet Yerlerine Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	1	1,4
Kötü	2	2,9
Fikrim yok	2	2,9
İyi	29	42,0
Çok iyi	35	50,7
Toplam	69	100,0

Çocuk parkı ve yeşil alanlara erişim ve yakınlık konusunda %49,3 katılımcı "Çok iyi" olarak ifade ederken, %46,4 "İyi", %2,9 "Çok kötü" ve %1,4 "Fikrim yok" değerlendirmeleri yapılmıştır (Tablo 55).

Tablo 55. Çocuk Parkı ve Yeşil Alanlara Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	2	2,9
Fikrim yok	1	1,4
İyi	32	46,4
Çok iyi	34	49,3
Toplam	69	100,0

Eğlence ve kültürel alanlara erişim ve yakınlık açısından %39,1 katılımcı "Kötü" olarak değerlendirirken, %31,9 "İyi", %18,8 "İyi", %13 "Çok kötü" ve %13 "Çok iyi" değerlendirmeleri yapılmıştır (Tablo 56).

Tablo 56. Eğlence ve Kültürel Alanlara Yakınlığa İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	9	13,0
Kötü	27	39,1
Fikrim yok	11	15,9
İyi	13	18,8
Çok iyi	9	13,0
Toplam	69	100,0

Son olarak dükkân ve market gibi alışveriş imkânlarına yakınlık ve ulaşım sürelerine göre, %46,4 katılımcı "İyi" olduklarını belirtmiştir. %31,9 "Çok iyi", %13 "Kötü" ve %8,7 "Kötü" değerlendirmeleri yapılmıştır (Tablo 57).

Tablo 57. Alışveriş İmkânlarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Kötü	6	8,7
Fikrim yok	9	13,0
İyi	32	46,4
Çok iyi	22	31,9
Toplam	69	100,0

Sonuç olarak, hizmetlere ilişkin değerlendirmeler incelendiğinde, katılımcıların yaşadıkları çevredeki hizmetlere genel olarak olumlu baktığını göstermektedir. Katılımcıların işyerine ve okula yakınlık, sağlık ocağı ve hastaneye yakınlık, çocuk parkı ve yeşil alanlara yakınlık ve alışveriş imkânları konularında olumlu görüşlere sahip olduğu görülmektedir. Ancak, çocukların kurs alma imkânları ve eğlence ve kültürel alanlara yakınlık ve alışveriş imkânları konularına ilişkin görüşlerde düşük bir olumlu görüş oranı tespit edilmiştir.

3.6. Ekonomik Duruma İlişkin Değerlendirmeler

Bu bölüm, katılımcıların ekonomik durumlarına dair görüşlerini içermektedir. Katılımcıların ekonomik durumlarına ilişkin değerlendirmeleri incelendiğinde, %13,0'u "Çok kötü", %33,3'ü "Kötü", %5,8'i "Fikrim yok", %44,9'u "İyi" ve %2,9'u "Çok iyi" olarak belirtmişti (Tablo 58).

Tablo 58. Ekonomik Duruma İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	9	13,0
Kötü	23	33,3
Fikrim yok	4	5,8
İyi	31	44,9
Çok iyi	2	2,9
Toplam	69	100,0

Ekstra iş imkânlarına yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde, %14,5'i "Çok kötü", %21,7'si "Kötü", %47,8'i "Fikrim yok" ve %15,9'u "İyi" olarak belirtmiştir (Tablo 59).

Tablo 59. Ekstra İş İmkânlarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	10	14,5
Kötü	15	21,7
Fikrim yok	33	47,8
İyi	11	15,9
Toplam	69	100,0

Alışveriş yapılan ürünlerin fiyatlarına yönelik değerlendirmeler incelendiğinde, %33,3'ü "Çok kötü", %40,6'sı "Kötü", %18,8'i "Fikrim yok" ve %7,2'si "İyi" olarak ifade etmektedir (Tablo 60).

Tablo 60. Alışveriş Yapılan Ürünün Fiyatının Uygunluğuna İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	23	33,3
Kötü	28	40,6
Fikrim yok	13	18,8
İyi	5	7,2
Toplam	69	100,0

Katılımcıların borçsuz yaşam konusundaki değerlendirmeleri incelendiğinde, %43,5'i "Çok kötü", %31,9'u "Kötü", %14,5'i "Fikrim yok" ve %10,1'i "İyi" olarak yanıt vermiştir (Tablo 61).

Tablo 61. Borçsuz Yaşamaya İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	30	43,5
Kötü	22	31,9
Fikrim yok	10	14,5
İyi	7	10,1
Toplam	69	100,0

Katılımcıların fatura giderlerine yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde, %27,5'i "Çok kötü", %31,9'u "Kötü", %14,5'i "Fikrim yok", %24,6'sı "İyi" ve %1,4'ü "Çok iyi" olarak ifade etmektedir (Tablo 62).

Tablo 62. Fatura Giderlerine İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	19	27,5
Kötü	22	31,9
Fikrim yok	10	14,5
İyi	17	24,6
Çok iyi	1	1,4
Toplam	69	100,0

Katılımcıların eğitim masraflarına yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde, %14,5'i "Çok kötü", %24,6'sı "Kötü", %43,5'i "Fikrim yok", %14,5'i "İyi" ve %2,9'u "Çok iyi" olarak belirtmiştir (Tablo 63).

Tablo 63. Eğitim Masraflarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	10	14,5
Kötü	17	24,6
Fikrim yok	30	43,5
İyi	10	14,5
Çok iyi	2	2,9
Toplam	69	100,0

Katılımcıların esnaflardan veresiye alışveriş imkânlarına yönelik değerlendirmeleri incelendiğinde, %30,4'ü "Çok kötü", %18,8'i "Kötü", %21,7'si "Fikrim yok", %18,8'i "İyi" ve %10,1'i "Çok iyi" olarak ifade etmiştir (Tablo 64).

Tablo 64. Esnaflardan Veresiye Alışveriş İmkânlarına İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Çok kötü	21	30,4
Kötü	13	18,8
Fikrim yok	15	21,7
İyi	13	18,8
Çok iyi	7	10,1
Toplam	69	100,0

Anket sonuçlarına göre, katılımcıların ekonomik duruma ilişkin görüşleri karışık olmasına rağmen, %47,8'i ekonomik durumun iyi olduğunu düşünmektedir. Diğer yandan, katılımcıların ekonomik koşullara ilişkin faktörlere yönelik genel değerlendirmeleri incelendiğinde, çoğunluğunda olumsuz bir eğilim göze çarpmaktadır.

3.7. Genel Değerlendirmeler

Bu bölümde, katılımcıların konutta yaşamlarıyla ilgili bazı bilgileri anlamamıza yardımcı olacak genel memnuniyet seviyeleri, konuta taşınmakla kazançlı çıkılıp çıkılmadığına yönelik görüşleri kapsayan toplamda iki adet soru yer almaktadır. Katılımcıların konuttaki yaşantılarından genel olarak ne derece memnun oldukları sorusuna verdikleri cevaplara göre, %7,2'si "Hiç memnun değilim" ifadesini kullanırken, %13,0'u "Pek memnun değilim" şeklinde değerlendirmiştir. %20,3'lük bir grup ise "Ne memnun ne de değilim" yanıtını vermiştir. Öte yandan, katılımcıların %47,8'i "Memnunum" ve %11,6'sı ise "Çok memnunum" şeklinde yanıtlamıştır (Tablo 65). Bu değerlendirmeler, katılımcıların genel olarak konutlarından duydukları memnuniyeti yansıtmaktadır.

Tablo 65. Genel Memnuniyete İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Hiç memnun değilim	5	7,2
Pek memnun değilim	9	13,0
Ne memnun ne de değilim	14	20,3
Memnunum	33	47,8
Çok memnunum	8	11,6
Toplam	69	100,0

Diğer bir soruda, katılımcılar konuta taşınmakla ekonomik açıdan ne derece kazançlı çıktıklarını düşündüklerini ifade etmişlerdir. Katılımcılara yöneltilen soru, konuta taşınmanın maddi açıdan getirisi hakkındaki görüşlerini ortaya koymalarını amaçlamaktadır. Bu soruya göre, %5,8'i "Hiç kazançlı çıkmadım" ifadesini kullanmıştır. %2,9'luk bir grup "Pek kazançlı çıkmadım" şeklinde yanıtlarken, %24,6'sı "Ne kazançlı çıktım ne de çıkmadım" yanıtını vermiştir (Tablo 66). Öte yandan, katılımcıların %49,3'ü "Biraz kazançlı çıktım" şeklinde değerlendirmiştir. Son olarak, katılımcıların %17,4'ü "Çok kazançlı çıktım" görüşünü paylaşmıştır.

Tablo 66. Ekonomik Olarak Kazançlı Çıkmaya İlişkin Görüşler.

	Frekans	Yüzde oranı
Hiç kazançlı çıkmadım	4	5,8
Pek kazançlı çıkmadım	2	2,9
Ne kazançlı çıktım ne de çıkmadım	17	24,6
Biraz kazançlı çıktım	34	49,3
Çok kazançlı çıktım	12	17,4
Toplam	69	100,0

4. BULGULARIN DEĞERLENDİRİLMESİ

Konut sorunu, toplumsal ve ekonomik dinamiklerin karmaşıklığının bir yansıması olarak, uzun yıllardır akademik ve uygulamalı araştırmaların odağında yer almaktadır. Bu alandaki çalışmaların devamlılığı, konutun bireylerin yaşam kalitesi, sosyal etkileşimleri ve toplumsal konumları

üzerindeki belirleyici etkisini yansıtmaktadır. Konutun fiziksel, sosyal ve ekonomik boyutları, sadece barınma ihtiyacını karşılamakla kalmayıp aynı zamanda insanların genel refahını ve toplumsal entegrasyonunu etkileyen temel unsurlardır. Bu bağlamda, konut sorununun çözümü ve geliştirilmesi, sadece bina yapımı ve tasarımıyla sınırlı kalmayıp aynı zamanda toplumsal gereksinimleri ve dinamikleri dikkate alan çok boyutlu bir yaklaşım gerektirmektedir. Bu bölüm, araştırmanın temel amacına ulaşılmasını sağlayan analitik ve yorumsal bir çerçeve sunarak, araştırmanın bilimsel katkısını ve uygulama alanına olan potansiyel etkisini vurgulamaktadır. Bu bağlamda, aşağıda sırasıyla çalışma kapsamında ele alınan varsayımlar ortaya çıkan bulgular ile değerlendirilmektedir.

4.1. Demografi ve Sosyal Konut Memnuniyeti İlişkisi

Varsayım 1: Kullanıcıların demografik özellikleri, barınma sorunlarının çözümünde önemli bir rol oynamaktadır ve bu özelliklere göre sosyal konutlardaki memnuniyet seviyesi değişmektedir.

Günümüzde barınma sorunları, kentsel alanlarda yaşayan bireylerin karşılaştığı en temel zorluklardan biridir. Bu bağlamda, sosyal konutlar, konut ihtiyacını karşılamının ve sürdürülebilir barınma sağlamanın önemli araçlarından biri olarak öne çıkmaktadır. Sosyal konut projelerinin etkili bir şekilde tasarlanması ve yönetilmesi, bireylerin yaşam kalitesini artırmada ve toplumsal refahı desteklemede önemli bir rol oynamaktadır. Ancak, bu projelerin etkinliğini değerlendirmek ve iyileştirmek için demografik faktörlerin rolü göz ardı edilemez. Bu özellikler, bireylerin ihtiyaçları, tercihleri ve beklentilerini şekillendirirken, sosyal konutlardan sağladıkları memnuniyet seviyesini de etkileyebilmektedir. Demografik özelliklerin bu bağlamdaki önemi, varsayım doğrultusunda ele alınarak derinlemesine değerlendirilmiştir. Değerlendirmeler ise aşağıda adım adım sıralanmıştır.

▪ Araştırmada, farklı yaş gruplarının konut değerlendirmeleri, çevresel koşullar, hizmetlere ve sosyo-ekonomik faktörlere yönelik görüşleri ayrıntılı şekilde incelenmekte ve bu faktörler arasındaki ilişkiler analiz edilmektedir. Konut faktörleri arasında, evin büyüklüğü, kullanılabilirlik, güvenlik, odaların sayısı gibi unsurlarda yaş grupları arasında belirgin farklılıklar gözlenirken, diğer bazı faktörlerde benzer değerlendirmeler görülmüştür. Çevresel koşullar ve hizmetler konusunda ise yaş grupları arasında anlamlı farklar

bulunmamıştır. Sosyo-ekonomik faktörlerdeki analiz, ekonomik durum, alışveriş alışkanlıkları, eğitim masrafları gibi konularda yaş grupları arasında çeşitlilik olduğunu ortaya koymaktadır. Konut yaşantısı ve memnuniyeti açısından da yaş grupları arasında belirgin farklılıklar tespit edilmiştir. Sonuç olarak, farklı yaş gruplarının konut değerlendirmeleri ve yaşam koşulları arasında çeşitli dinamiklerin etkili olduğu sonucuna varılmıştır.

▪ Konut, insanların hayatlarının önemli bir parçasını oluştururken, cinsiyetin bu deneyim üzerindeki etkileri genellikle göz ardı edilmektedir. Bu nedenle, bu araştırma cinsiyetin konut yaşantısına nasıl etki edebileceğini daha iyi anlamak amacıyla çeşitli boyutlarıyla ele almayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, cinsiyetin evin büyüklüğü, kullanışlılığı, çevresel faktörler, sosyal ilişkiler, ekonomik durum, alışveriş tercihleri gibi pek çok yönü üzerinde belirgin bir etkisi olduğunu göstermiştir. Çevresel faktörlerde, kadınlar ve erkekler arasında farklı değerlendirmelerin olduğu ve toplumsal bağların güçlendirilmesi gerekliliğinin vurgulandığı görülmüştür. Ayrıca, cinsiyetin ekonomik durum, alışveriş tercihleri ve konut memnuniyeti üzerinde de etkili olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, konut planlama ve politikalarının cinsiyet odaklı bir perspektifle ele alınmasını, bireylerin yaşam kalitesini artırmayı ve daha sürdürülebilir konut çözümleri geliştirmeyi desteklemektedir.

▪ Eğitim düzeyi ile katılımcıların evlerinin çeşitli özellikleri arasındaki analiz sonucunda elde edilen veriler sonucunda, eğitim düzeyi ile konut yaşantısı ve ekonomik kazanç arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmesine imkân vermemiştir. Farklı eğitim seviyelerine sahip katılımcılar arasında evlerinin çeşitli özellikleri ve yaşam kalitesi faktörleri açısından belirgin farklılıklar ortaya çıkmamıştır.

▪ Verilen veri seti üzerinde yapılan analiz sonuçlarına göre, medeni durum ile evin çeşitli özellikleri arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilememiştir. Medeni durumun evin büyüklüğü, kullanışlılığı, ulaşım kolaylığı, güvenlik hissi, odaların sayısı, iç mekan kullanışlılığı, mutfak kullanışlılığı, banyo ve tuvalet kullanışlılığı, bakım kolaylığı, ısınma durumu, ışık alımı, yalıtım gibi birçok özellekle belirgin bir ilişkisi olmadığı sonucuna varılmıştır. Ayrıca, ev sahiplerinin medeni durumlarına ve evin çeşitli faktörlerine göre değerlendirmeler arasında anlamlı bir ilişki bulunmadığı

görülmüştür. Bu sonuçlar, evin özelliklerinin veya yaşam kalitesinin ev sahiplerinin medeni durumlarına bağlı olarak değişmediğini göstermektedir.

▪ Farklı "Çalışma Durumu" kategorilerinin konutla ilgili çeşitli faktörlerle ilişkisi incelendiğinde, çoğu durumda beklenen sayıların 5'ten düşük olduğu gözlenmiştir, bu da sonuçların güvenilirliğini etkileyebilir. Bu nedenle elde edilen p değerlerinin genellikle 0.05'ten yüksek çıkması, çalışma durumu ile bu faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığını önermektedir. Bununla birlikte, bazı alt kategorilerde (örneğin "kendini evinde güvende hissetme" ve "ısınma durumu" gibi) Asimptotik Anlamlılık değeri 0.05 altında çıkararak değişkenler arasında anlamlı bir ilişki olabileceğini göstermektedir. Sonuç olarak, genel olarak çalışma durumu ile evin farklı yönleri arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna varılabilir.

▪ Bu çalışma, evin büyüklüğü, kullanılabilirliği, çevresel faktörler, ekonomik durum ve yaşam memnuniyeti gibi farklı ev özellikleri ile hanede yaşayan kişi sayısı arasındaki ilişkiler incelenmiştir. Ancak, yapılan analizler sonucunda evde yaşayan kişi sayısı ile incelenen tüm faktörler arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilememiştir.

▪ Bu verilere dayalı olarak yapılan Chi-Kare testlerinin sonuçlarına göre, çeşitli ev özellikleri ve hanede çalışan kişi sayısı arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki olmadığı görülmüştür. Hanede çalışan kişi sayısı ile komşuluk ilişkileri, yardımlaşma, komşulardan ufak tefek eşya ödünç alma ve verme, akrabalarla görüşme sıklığı, esnaflarla tanışıklık / ahbablık arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Hanede çalışan kişi sayısı ile işyerine, okula, sağlık ocağına, hastaneye, pazara, toplu taşıma hizmetine, ibadet yerlerine, çocuk parklarına, eğlence ve kültürel alanlara, dükkânlara ve marketlere erişim/yakınlık arasında bazı durumlarda istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler bulunmakla birlikte, bazı durumlarda ise böyle bir ilişki bulunmamaktadır. Hanede çalışan kişi sayısı ile ekonomik durum, ekstra iş imkânları, alışveriş yapılan ürünün fiyatının uygunluğu, eğitim masrafları arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Ancak, borçsuz yaşama, fatura giderleri, esnaflardan veresiye alışveriş imkânları arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler gözlemlenmektedir. Hanede çalışan kişi sayısı ile genel olarak konuttaki yaşantı memnuniyeti ve konuta taşınmanın ekonomik açıdan kazançlı çıkma

düşüncesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamaktadır. Sonuç olarak, verilere göre hanede çalışan kişi sayısı ile incelenen ev özellikleri, sosyal ilişkiler, ulaşım, ekonomik durum ve konut değerlendirmesi arasında istatistiksel olarak anlamlı ilişkiler tespit edilmemiştir.

▪ Verilerin analizi, hane halklarının gelir düzeyi ile çeşitli ev özellikleri, çevresel faktörler, ekonomik durum ve yaşam tarzı unsurları arasındaki ilişkinin ne kadar anlamlı olduğunu ortaya koymaktadır. Ev özellikleri ile gelir düzeyi arasındaki ilişkiler incelendiğinde, sadece "Salon Kullanışlığı" ile gelir düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunduğu görülmüştür. Diğer ev özellikleri ve çevresel faktörler ile gelir düzeyi arasında ise anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Aynı şekilde, komşuluk ilişkileri, yardımlaşma, ekstra iş imkânları ve çeşitli ulaşım olanakları gibi faktörler ile gelir düzeyi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bununla birlikte, eğitim masrafları, esnaflardan veresiye alışveriş imkânları gibi faktörlerle anlamlı bir ilişki saptanmıştır. Bu sonuçlara dayanarak, incelenen veri setindeki faktörler arasında farklı gelir düzeylerine sahip hane halkları arasında belirgin ilişkiler bulunmadığı sonucuna varılabilir.

Verilerin analizi, varsayımı doğrulayan önemli bulgular sunmaktadır. Yaş faktörü incelendiğinde, konut yaşantısı ve memnuniyeti açısından yaş grupları arasında belirgin farklılıklar tespit edilmiştir. Bu sonuçlar, farklı yaş gruplarının konut değerlendirmeleri ve yaşam koşulları arasında çeşitli dinamiklerin etkili olduğunu göstermektedir. Cinsiyet faktörü değerlendirildiğinde, ev seçimine, çevresel faktörlere ve sosyal ilişkilere etkileri derinlemesine analiz edilmiş, bu faktörlerin konut tercihleri, algıları ve memnuniyeti üzerinde etkili olduğu sonucuna varılmıştır. Eğitim durumu, medeni durum ve çalışma durumu faktörlerinin konut değerlendirmeleri ve yaşam koşulları ile istatistiksel olarak anlamlı bir ilişkiye sahip olmadığı görülmüştür. Hanede yaşayan kişi sayısı ve hanede çalışan kişi sayısı faktörleri incelendiğinde, ev özellikleri, sosyal ilişkiler, ulaşım, ekonomik durum ve konut değerlendirmesi arasında istatistiksel olarak anlamlı bir ilişki tespit edilmemiştir. Aylık gelir faktörü değerlendirildiğinde ise, ev özellikleri, çevresel faktörler, ekonomik durum ve yaşam tarzı unsurları ile gelir düzeyi arasında genel olarak anlamlı bir ilişki bulunmadığı sonucuna varılmıştır. Araştırma, farklı demografik faktörlerin, özellikle yaş, cinsiyet, eğitim düzeyi ve gelir durumu gibi faktörlerin, konut değerlendirmeleri, yaşam koşulları ve

memnuniyet seviyeleri üzerinde belirgin etkilere sahip olduğunu göstermiştir. Sonuç olarak, araştırma sonuçları, demografik özelliklerin, barınma sorunlarının çözümünde ve sosyal konutlardaki memnuniyet seviyesinin değerlendirilmesinde önemli bir rol oynadığını ve varsayımın doğrulandığını göstermektedir.

4.2. Kullanıcılar Tarafından Deneyimlenen Sorunlar

Varsayım 2: Samsun ili özelinde, sosyal konut çalışmalarının fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşullarına yönelik kullanıcılar bazı sorunlar yaşamaktadır, ancak bu sorunlar yeterince çözüme kavuşturulmamıştır.

Samsun ili özelinde gerçekleştirilen sosyal konutlarda kullanıcıların fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşulları açısından yapılan analizler, söz konusu konut projelerinin bazı yetersizlikler taşıdığını ve kullanıcılar arasında çeşitli zorluklara neden olduğunu ortaya koymaktadır. Fiziksel ve çevresel koşullar açısından, katılımcıların büyük bir kısmı evin büyüklüğü, kullanışlılığı, güvenlik hissi gibi faktörleri olumlu değerlendirmiştir. Ancak, odaların kullanışlılığı, mutfak kullanışlılığı, yapı malzemesi, kanalizasyon hizmeti, araç gürültüsü ve otopark imkânları gibi bazı özelliklerde olumsuz değerlendirmeler bulunmaktadır. Sosyal ilişkilerle ilgili olarak, katılımcıların büyük çoğunluğu komşuluk ilişkileri, yardımlaşma ve akrabalarla görüşme sıklığına olumlu yaklaşmaktadır. Ancak, eşya ödünç alma ve esnafarla tanışıklığa ilişkin görüşlerde daha düşük bir olumlu görüş oranı tespit edilmiştir. Hizmetlere erişim konusunda, katılımcıların genel olarak olumlu bir görüşe sahip olduğu görülmektedir. Ancak, bazı alanlarda (örneğin çocukların kurs alma imkânları ve eğlence ve kültürel alanlara yakınlık) olumsuz değerlendirmeler bulunmaktadır. Ekonomik durumla ilgili olarak, katılımcıların görüşleri karışıktır. Ekonomik duruma ilişkin faktörlere yönelik genel değerlendirmeler incelendiğinde, çoğunluğunda olumsuz bir eğilim göze çarpmaktadır. Bu sorunların yeterince çözüme kavuşturulmadığı da gözlenmektedir.

Yapılan analizler, Samsun ili özelinde sosyal konut projelerinin kullanıcıların ihtiyaç ve beklentilerini yeterince karşılamadığını ve bu sorunların çözümü için daha fazla çaba gerektiğini işaret etmektedir. Verilere

dayanarak, “Samsun ili özelinde, sosyal konut çalışmalarının fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşullarına yönelik kullanıcılar bazı sorunlar yaşamaktadır, ancak bu sorunlar yeterince çözüme kavuşturulmamıştır.” varsayımı doğrulanmaktadır. Sonuç olarak, katılımcıların konutlarına yönelik değerlendirmeleri ve görüşleri incelendiğinde, bazı olumlu sonuçlar elde edilmiş olsa da bazı önemli sorunlar ve iyileştirme gereklilikleri de belirgin bir şekilde ortaya çıkmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Kentsel alanlarda barınma, modern toplumların karşılaştığı temel ihtiyaçlardan biri olarak önemini sürdürmektedir. Özellikle büyük şehirlerde, nüfusun hızla artmasıyla birlikte, erişilebilir konut sağlamak daha da büyük bir zorluk haline gelmiştir. Bu bağlamda, sosyal konut projeleri, ekonomik olarak dezavantajlı grupları desteklemek ve sürdürülebilir barınma çözümleri sunmak için önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Sosyal konut, sadece ekonomik anlamda güvencesiz olan bireyleri barındırmakla kalmayan aynı zamanda toplumun genel refahına katkıda bulunan bir faktördür. Dezavantajlı grupların uygun ve kaliteli konutlara erişimi, sağlıklı yaşam koşullarının sürdürülmesi, çocukların eğitimine katkı sağlaması ve toplumsal istikrarın korunması gibi bir dizi olumlu sonucu beraberinde getirebilir. Ancak, sosyal konutun başarısı, sadece fiziksel özelliklerle değil, aynı zamanda kullanıcıların deneyimleri ve memnuniyeti ile de ölçülmelidir. Kullanıcıların, kendilerine sunulan konutlardan ne kadar memnun oldukları, yaşam kalitelerini nasıl etkilediği ve bu konutların ihtiyaçlarını ne derece karşıladığı, projelerin başarısını değerlendirmenin temel ölçütlerindedir. Sosyal konut projelerinin yalnızca inşaat aşamasında değil, aynı zamanda sonraki yaşam süreçlerinde de kullanıcılarının gereksinimlerini ve taleplerini karşılaması, sürdürülebilir bir başarıyı mümkün kılar. Bu nedenle, sosyal konut projelerinin tasarımı ve yönetimi, kullanıcıların deneyimleri ve memnuniyeti göz önünde bulundurularak daha etkili bir şekilde gerçekleştirilmelidir. Bu, hem bireylerin hem de toplumun genel refahını artırabilir ve kentsel alanlarda daha sürdürülebilir bir barınma çözümü sunabilir.

Samsun ili özelinde yürütülen bu araştırma, sosyal konut projelerinin kullanıcılarına yönelik fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere

erişim koşullarını incelemeyi amaçlamıştır. Kentsel alanlarda yaşayan insanların karşılaştığı barınma sorunlarını ele almış, bu sorunlara daha sürdürülebilir ve erişilebilir bir çözüm sunma amacı taşımıştır. Bu kapsamda, sosyal konut projelerinin toplumun farklı kesimlerine nasıl hizmet ettiğini, kullanıcıların bu projelerden ne derece memnun olduklarını ve bu projelerin toplumsal refaha nasıl katkı sağladığını incelemiştir. Elde edilen veriler, sosyal konut projelerinin bazı alanlarda başarılı olduğunu göstermektedir. Özellikle ekonomik olarak dezavantajlı gruplara uygun konut sağlama, bu projelerin olumlu yönlerindedir. Ayrıca, çevresel faktörlerin iyileştirilmesi ve sosyal ilişkilerin güçlendirilmesi gibi alanlarda da olumlu sonuçlar elde edilmiştir. Ancak, araştırmanın sonuçları kullanıcılar arasında belirgin farklılıklar olduğunu da ortaya koymaktadır. Kullanıcıların demografik özellikleri, sosyal konutlardan aldıkları memnuniyet seviyelerini etkilemektedir. Bu nedenle, sosyal konut projelerinin tasarımında ve yönetiminde, kullanıcıların çeşitliliğini göz önünde bulundurmak ve onların özel ihtiyaçlarına yanıt verebilmek büyük bir öneme sahiptir.

Araştırmanın sonuçları, Samsun ili özelindeki sosyal konut uygulamalarının kullanıcılarının karşılaştığı bazı önemli sorunları ve bu sorunların yeterince çözüme kavuşturulmadığını göstermektedir. Bu bağlamda, fiziksel, çevresel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşullarına yönelik bazı eksikliklerin olduğu açıkça ortaya konmuştur. Fiziksel açıdan, sosyal konut birimlerinin bazıları kullanıcıların ihtiyaçlarını tam olarak karşılayacak şekilde tasarlanmamıştır. Evlerin büyüklüğü, kullanılabilirliği ve bazı çevresel faktörler, kullanıcılar arasında farklı değerlendirmelere yol açmıştır. Sosyal açıdan, komşuluk ilişkileri, yardımlaşma ve toplumsal bağların güçlendirilmesi açısından belirli eksiklikler gözlemlenmiştir. Kullanıcılar arasında, sosyal ilişkilere ve komşuluk bağlarına verilen öneme dair farklılıklar bulunmaktadır. Ekonomik açıdan, gelir düzeyi ile konut özellikleri arasında çok fazla ilişki tespit edilmemiştir. Ancak, ekonomik durumun, eğitim masrafları ve alışveriş tercihleri gibi belirli faktörlere etkisi bulunmaktadır. Hizmetlere erişim açısından, bazı durumlarda kullanıcılar arasında anlamlı farklılıklar gözlemlenmiştir. Özellikle ulaşım ve çeşitli hizmetlere erişim konularında bazı kullanıcılar daha fazla memnuniyet ifade etmiştir.

Sonuç olarak, Samsun ili özelindeki sosyal konut uygulamalarının iyileştirilmesi gerektiği sonucuna varılabilir. Fiziksel, sosyal, ekonomik ve hizmetlere erişim koşullarının kullanıcılar açısından daha iyi uyarlanması, projelerin başarısını artırabilir. Ayrıca, kullanıcıların projelere daha fazla katılımı ve ilgili aktörlerin sürece daha etkin bir şekilde dâhil edilmesi, sosyal konut projelerinin daha sürdürülebilir ve kullanıcı dostu hale gelmesine yardımcı olabilir. Bu bağlamda, gelecekteki sosyal konut projelerine yönelik dikkate alınması gereken bir dizi öneri ortaya çıkmıştır. Bu bağlamda, sosyal konut projelerinin daha etkili hale getirilmesi için aşağıda önemli görülen öneriler sunulmaktadır.

▪ Sosyal konut projeleri sadece fiziksel yapılarla sınırlı değildir. Aynı zamanda çevresel faktörler ve sosyal ilişkiler de büyük bir öneme sahiptir. Bu bağlamda projelerde, yaşam kalitesini artırmak ve sürdürülebilir bir topluluk oluşturmak amacıyla çeşitli alanlarda iyileştirmeler yapılabilir. Öncelikle, projelerin fiziksel yapısı gözden geçirilmelidir. Kullanıcıların ihtiyaçlarına daha iyi yanıt verebilmek için konutların tasarımı ve düzenlemesi revize edilmelidir. Özellikle yaşlı bireyler ve engelliler için erişilebilirlik ön planda tutulmalıdır. Projelerin bulunduğu çevresel koşullar, kullanıcıların günlük yaşamlarını büyük ölçüde etkiler. Bu nedenle, projelerde yeşil alanlar, parklar, oyun alanları gibi çevresel iyileştirmeler yapılması, kullanıcıların yaşam kalitesini artırabilir. Ayrıca, çevresel sürdürülebilirlik önlemleri almak, enerji verimliliği sağlamak ve atık yönetimi gibi konular da projelerin çevresel etkisini azaltabilir.

▪ Sosyal konut projelerinin başarısını artırmak için, kullanıcıların proje sürecine daha fazla katılımını teşvik etmek önemlidir. Aktif kullanıcı katılımı, projelerin tasarım aşamasından başlayarak, yapım ve yönetim süreçlerine kadar uzanan bir perspektifle kullanıcıların görüş ve taleplerini dikkate alma anlamına gelir. Kullanıcıların projeye katılımı, projenin gerçekten ihtiyaçları karşılayan ve kullanıcıların beklentilerini yansıtan bir şekilde tasarlanmasını sağlar. Bu şekilde, kullanıcıların konut ihtiyaçları ve tercihleri doğru bir şekilde anlaşılır ve projeler bu doğrultuda şekillendirilir. Bu sebeple, kullanıcıların projelerin tasarım aşamasında görüşlerini ve önerilerini paylaşmalarını teşvik etmek için iletişim kanalları oluşturulmalıdır. Ayrıca, kullanıcıları projelerin yönetimine daha fazla dâhil etmek için katılım mekanizmaları geliştirilmelidir. Kullanıcıların proje kararlarında söz sahibi

olmaları, projelerin kullanıcı dostu ve toplumsal ihtiyaçları karşılayacak şekilde geliştirilmesine katkı sağlayabilir. Bu, projelerin sadece fiziksel açıdan değil, aynı zamanda kullanıcıların deneyimleri ve memnuniyeti açısından da başarılı olmasını sağlayabilir. Kullanıcı katılımını artırmak, projelerin sadece birer barınma çözümü olmanın ötesine geçmesine yardımcı olabilir. Kullanıcılar, kendi yaşamlarını etkileyen kararlara katıldıklarında, projelerin sürdürülebilirliği ve başarılı sonuçların alınması daha olası hale gelir. Ayrıca, projelerin daha uzun vadeli etkilerini değerlendirmek için kullanıcıların geri bildirimlerine dayalı olarak iyileştirmeler yapmak daha kolay olur. Bu nedenle, kullanıcı katılımı, sosyal konut projelerinin başarısı için temel bir faktördür ve bu alanda daha fazla çaba harcanması gerekmektedir.

▪ Sosyal ilişkiler de projelerin başarısını etkileyen kritik bir faktördür. Sosyal açıdan, kullanıcıların projelere daha fazla katılımını teşvik etmek için çeşitli etkinlikler ve programlar düzenlenmelidir. Bu, mahalle etkinlikleri, sosyal etkileşim alanları veya topluluk merkezleri gibi mekânlarla desteklenebilir. Kullanıcıların birbirleriyle iletişim kurmalarını ve dayanışma içinde olmalarını teşvik etmek, projelerin sürdürülebilirliğini artırabilir.

▪ Sosyal konut projeleri, genellikle ekonomik zorluklarla karşı karşıya olan bireyleri ve aileleri hedefler. Ancak bu projelerin sadece konut sağlamakla sınırlı olmaması gerektiği unutulmamalıdır. Ekonomik olarak, dezavantajlı grupların projelerden daha fazla faydalanabilmelerini sağlamak amacıyla uygun finansal destekler ve kira yardımları sunulmalıdır. Kullanıcıların ekonomik bağımsızlıklarını kazanmalarına yönelik eğitim ve istihdam fırsatları sunulmalıdır. Mesleki eğitim programları, iş yerinde stajyerlik imkânları veya işe yerleştirme hizmetleri gibi destekler, kullanıcıların istihdam edilebilirliklerini artırabilir ve daha iyi gelir elde etmelerine olanak tanır. Bu sebeple, dezavantajlı gruplara yönelik sosyal konut projeleri sadece barınma sağlamakla kalmamalı, aynı zamanda ekonomik destek ve fırsatlar sunarak kullanıcıların daha sürdürülebilir bir yaşam sürmelerine katkıda bulunmalıdır.

▪ Hizmetlere erişim kolaylığı sağlamak için temel hizmetler (sağlık hizmetleri, eğitim vb.) projelere yakın konumlanmalıdır. İlgili aktörler, projelerin tasarımından uygulamasına kadar sürece daha fazla dâhil edilmeli ve kullanıcıların geri bildirimleri sürekli olarak değerlendirilmelidir. Değerlendirmeler, projelerin fiziksel yapısının yanı sıra kullanıcıların

memnuniyetini, yaşam kalitesini ve ihtiyaçlarını da içermeli, değerlendirme sonuçlarına dayalı olarak konutlarda iyileştirmeler yapılmalıdır. Sosyal konut projeleri, yalnızca konut üreticileri tarafından değil, aynı zamanda yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yaparak daha etkili bir şekilde yönetilmelidir. Bu iş birliği, projelerin tasarımından uygulanmasına kadar bir dizi aşamada önemli avantajlar sağlayabilir. Yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları, projelerin ihtiyaçlar ve öncelikler açısından daha iyi tanımlanmasına yardımcı olabilir. Bu kuruluşlar, yerel halkın gerçek ihtiyaçlarını daha iyi anlayabilirler. Bu iş birliği, projelerin toplumun kendisine ait olduğu hissini güçlendirebilir ve kullanıcıların projelere daha fazla katılımını teşvik edebilir. İkincisi, yerel yönetimler ve sivil toplum kuruluşları, projelerin uygulanmasında daha fazla kaynak ve destek sağlayabilirler. Böylece, sosyal konut projeleri sadece konut sorununu çözmekle kalmaz, aynı zamanda toplumsal eşitsizlikleri azaltabilir, işsizliği azaltabilir ve yerel ekonomilere katkı sağlayabilirler.

▪ Sosyal konut projeleri, farklı ihtiyaçları olan tüm toplum kesimlerini kapsayacak şekilde tasarlanmalıdır. Konut tasarımları, engelli bireyler için erişilebilirlik standartlarına uygun konutlar sağlamayı, yaşlı nüfusun ihtiyaçlarına yönelik özel tasarımları, çocuklu aileler için daha büyük ve güvenli yaşam alanlarını kapsamalıdır.

Bu çalışma, Samsun ili özelindeki sosyal konut projelerinin bazı başarılarına işaret etmiş, ancak geliştirme fırsatları olduğunu göstermiştir. Sosyal konut projelerinin başarısını artırmak için kullanıcı katılımını teşvik etmek, çevresel ve sosyal faktörlere odaklanmak, dezavantajlı gruplara ekonomik destek sağlamak, yerel yönetimlerle iş birliği yapmak ve projeleri sürekli olarak değerlendirmek gerekmektedir. Bu öneriler, sosyal konut projelerinin sadece birer barınma çözümü olmanın ötesine geçmesine katkı sağlayacaktır. Gelecekteki projelerin tasarımı ve yönetimi için bu ilkelerin benimsenmesi, daha sürdürülebilir ve yaşanabilir bir toplumun inşası için önemli bir adım olacaktır.

KAYNAKÇA

- Acil Eylem Planı. (2003). Retrieved October 7, 2023, from <https://vergiyedaircom.files.wordpress.com/2021/03/t.c.-58.-hukümet-acil-eylem-planı-aep.pdf>
- Akad, S., Çubukçu, E., (2006). Kentsel Açık Alanlarda Kullanım Sonrası Değerlendirme: İzmir Sahil Bantları Örneği Üzerine Ampirik Bir Araştırma, Planlama, 2006 (3), 105-115.
- Altınsoy, A. (2015). Sosyal Konut Politikalarını Yeniden Düşünmek, the 1st International Symposium on Critical and Analytical Thinking (ISCAT2015), 10 Nisan, Sakarya.
- Bodur, A. (2012). Gecekondu dönüşüm projelerinde hanehalklarının yeni konut memnuniyeti: Kâğıthane örneği, Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bodur, A., Yüksel, Y. D. (2017). Assessing change in quality of life following rehousing from slum settlements to social housing, AZ ITU Journal of Faculty of Architecture, 14 (3), 53-65, ISSN No: 2564-7474. DOI: 10.5505/itujfa.2018.36002
- Bodur, A. & Keskin, K. (2021). Housing satisfaction via post occupancy evaluation: a case study in Samsun. Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi, 11 (22), 183-201. Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/sbed/issue/67654/956799>
- Dülgeroğlu-Yüksel, Aydınlı, S., ve Pulat, G., (1996). Toplu Konutlarda Nitelik Sorunu: Cilt 1: Toplu Konut Uygulamalarında Niteliksel Değerleri Araştırmaya Yönelik Bir Çevre Analizi. Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Ankara.
- Güremen, L. (2011). Müstakil Villa Tipi Konutların Kullanıcı Memnuniyetini Belirleyen Özellikleri: Niğde Kenti Özelinde Bir Araştırma. E-Journal of New World Sciences Academy, 6 (3), Article Number:1A0190, ISSN:1306-3111.
- İnceoğlu, M., Ayfer, A. (2009). Kentsel mekânda kalite kavramı. Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık E-Dergisi, 4(3), 131-146.
- Kalkınma Bakanlığı. (2013). Onuncu kalkınma planı (2014-2018). Ankara: Kalkınma Bakanlığı.

- Kunduracı, N. F. (2013). Dünyada ve Türkiye’de Sosyal Konut Uygulamaları, *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 22 (3), 53-77.
- Özsoy, A., Esin-Altış, N., Ok, V., ve Pulat, G. (1995). Toplu konutlarda davranışsal verilere dayalı nitelik değerlendirilmesi, TÜBİTAK Yayınları, Proje No: İNTAG-102.
- Sadıkoğlu, H., (2017). Üst gelir grubu konut tercihleri ve mekan kullanımları üzerine bir araştırma, Yüksek lisans tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- TOKİ. (n.d.-a). Retrieved October 7, 2023, from <https://www.toki.gov.tr/faaliyet-ozeti>
- TOKİ. (n.d.-b). Retrieved October 7, 2023, from <https://www.toki.gov.tr/illere-gore-projeler>
- Tutkun, M., (2018). Toplu konut yakın çevresinin mekân kalitesi açısından incelenmesi; TOKİ Trabzon uygulamaları örneği, Yüksek lisans tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Trabzon.
- Uzunoğlu, K., & Özer, H. (2014). Toplu Konutların Ön Tasarım Aşamasında Değerlendirilmesi. *Megaron*, 167-189.
- Wongbumru, T., Dewancker, B. (2016). Post-occupancy evaluation of user satisfaction: A case study of ‘old’ and ‘new’ public housing schemes in Bangkok. *Architectural Engineering and Design Management*, 12, 107–124.

EKLER

EK A: Örnek Anket ve Cevaplar. EK A: Örnek Anket ve Cevaplar.

İyi günler dileriz.

"Konut Alanlarında Kullanıcı Memnuniyeti" konulu akademik bir anket çalışması yürütüyoruz. Bu çalışma kapsamında Samsun'da bulunan TOKİ konutlarında yaşayan hane halkları ile görüşmeler yapılmaktadır. Eğer izin verirsiniz aşağıdaki soruları yanıtlamanızı isteriz. Bu sorulara vereceğiniz cevaplarla ilgili kişisel bilgileriniz tamamen gizli tutulacaktır. Sorulari çekinmeden ve doğru olarak yanıtlamanızı saygıyla rica ederiz. İlginiz için şimdiden teşekkürler.

(Doç. Dr. Alper BODUR tarafından geliştirilmiştir)

İlçe Adı	: Atakum
Mahalle Adı	: Atatürk
Site Adı	: 1. etap
Blok Adı	: D-8
Daire No	: 8
Daire Büyüklüğü (m ²)	: 115

A. DEMOGRAFİK BİLGİLER

A.1. Katılımcının yaşı : 45

A.2. Cinsiyeti
 Erkek
 Kadın

A.3. Eğitim Durumu
 1> Okuma yazması yok
 2> Okur-yazar ama diploması yok
 3> İlköğretim-Orta
 4> Lise
 5> Üniversite- ve üstü

A.4. Medeni Durumu
 Evli
 Bekar

A.5. Çalışma Durumu
 1> Ev hanımı
 2> Kamu
 3> Emekli
 4> Öğrenci
 5> İşçi
 6> İşveren
 7> Diğer

A.6. Şu an hanede yaşayan toplam kişi sayısı
 1> Bir kişi
 2> İki kişi
 3> İki kişiden fazla

A.7. Hanede çalışan toplam kişi sayısı
 1> Bir kişi
 2> İki kişi
 3> İki kişiden fazla

A.8. Her hangi bir sosyal güvenceniz var mı (SGK/Bağkur/Emekli sandığı vb) ?
 Evet
 Hayır

A.9. Hane halkı aylık geliriniz ortalama ne kadardır?
 1> 4500 TL ve altı
 2> 4501-5000 TL
 3> 5001-5500 TL
 4> 5501-6000 TL
 5> 6001-6500 TL
 6> 6501-7000 TL
 7> 7001-7500 TL
 8> 7501 TL ve üstü

A.10. Ev sahibimi, Kiracı mısınız?
 Ev sahibi
 Kiracı

B. KONUTA YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

B.1. Lütfen OTURDUĞUNUZ EVİNİZİ değerlendirir misiniz? Lütfen her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yanstan seçeneği belirtiniz.

		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	FİKRİM YOK	İYİ	ÇOK İYİ
B.1.01	Evin büyüklüğü	1	2	3	4	5
B.1.02	Evin kullanılabilirliği	1	2	3	4	5
B.1.03	Eve arabaya / eşya taşıma kolaylığı	1	2	3	4	5
B.1.04	Kendini evinde güvende hissetme	1	2	3	4	5
B.1.05	Odaların sayısı	1	2	3	4	5
B.1.06	Salon kullanılabilirliği	1	2	3	4	5
B.1.07	Odaların kullanılabilirliği	1	2	3	4	5
B.1.08	Mutfak kullanılabilirliği	1	2	3	4	5
B.1.09	Tuvalet ve banyo kullanılabilirliği	1	2	3	4	5
B.1.10	Bakım / temizlik kolaylığı	1	2	3	4	5
B.1.11	Isınma durumu	1	2	3	4	5
B.1.12	Güneş ışığı alma ve aydınlık	1	2	3	4	5
B.1.13	Su ve nem yalıtımı (rutubet)	1	2	3	4	5
B.1.14	Çamaşır kurutma kolaylığı	1	2	3	4	5
B.1.15	İşitsel mahremiyet	1	2	3	4	5
B.1.16	Görsel mahremiyet	1	2	3	4	5
B.1.17	Binada kullanılan malzeme kalitesi	1	2	3	4	5
B.1.18	Evin merkezi bir alanda olması	1	2	3	4	5
B.1.19	Konutun ekonomik değeri	1	2	3	4	5
B.1.20	Yapının sağlamlığı (Deprem, sel, vb. afetlere dayanıklılık)	1	2	3	4	5
B.1.21	Binanın engellilere uygunluğu	1	2	3	4	5

YRE İLE İLGİLİ
Lütfen oturduğunuz
durumunuzu en iyi yanstan

ÇEVRE İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

C.1. Lütfen oturduğunuz evinizdeki ÇEVREYİ değerlendirir misiniz? Lütfen her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yansıtan seçeneği belirtiniz.

		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	FIKRİM YOK	İYİ	ÇOK İYİ
C.1.01	Çevrenin düzenli ve bakımlı olması	1	2	3	4	5
C.1.02	Hava kalitesi	1	2	3	4	5
C.1.03	Şebeke suyu hizmeti	1	2	3	4	5
C.1.04	Kanalizasyon hizmeti	1	2	3	4	5
C.1.05	Sokak levhaları ve dış kapı numaralandırma hizmetleri	1	2	3	4	5
C.1.06	Işıklandırma hizmeti	1	2	3	4	5
C.1.07	Temizlik ve çöp hizmetleri	1	2	3	4	5
C.1.08	Çevresel sağlık koşulları (haşere, bulaşıcı hastalık)	1	2	3	4	5
C.1.09	Yol ve kaldırımların bakımı ve kalitesi	1	2	3	4	5
C.1.10	Yeşil alanların miktarı	1	2	3	4	5
C.1.11	Çevrenin çocuklara uygunluğu	1	2	3	4	5
C.1.12	Çevrenin yaşlılara uygunluğu	1	2	3	4	5
C.1.13	Çevrenin kadınlara uygunluğu	1	2	3	4	5
C.1.14	Çevrenin engellilere uygunluğu	1	2	3	4	5
C.1.15	Asayiş olaylarının azlığı	1	2	3	4	5
C.1.16	Sokakta oynayan çocukların güvenliği	1	2	3	4	5
C.1.17	Gece sokakta güvenli dolaşabilme	1	2	3	4	5
C.1.18	Otopark imkânları	1	2	3	4	5
C.1.19	Araç gürültüsü	1	2	3	4	5

C.2. Çevrede hangi tesisin eksikliğini hissediyorsunuz? (EN FAZLA 3 SEÇENEK BELİRTEBİLİRSİNİZ)

- 1) Alışveriş merkezi
- 2) İş merkezi
- 3) Eğlence merkezi
- 4) Okul
- 5) Hastane
- 6) Cami
- 7) Spor Salonu
- 8) Diğer... Sağlık... Orman...

D. SOSYAL İLİŞKİLERE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

Lütfen oturduğunuz evinizdeki **KOMŞULUK İLİŞKİLERİNİZİ** değerlendirir misiniz? Lütfen her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yansıtan seçeneği belirtiniz.

		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	FIKRİM YOK	İYİ	ÇOK İYİ
D.1.01	Komşuluk ilişkileri	1	2	3	4	5
D.1.02	Yardımlaşma	1	2	3	4	5
D.1.03	Komşulardan ufak tefek eşya ödünç alma ve verme	1	2	3	4	5
D.1.04	Akrabalarla görüşme sıklığı	1	2	3	4	5
D.1.05	Esnaflarla tanışıklık / ahbablık	1	2	3	4	5

E. HİZMETLERLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

E.1. Lütfen oturduğunuz evinizi **HİZMETLERE ERİŞİM** açısından değerlendirir misiniz? Lütfen her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yansıtan seçeneği belirtiniz.

		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	FIKRİM YOK	İYİ	ÇOK İYİ
E.1.01	İşyerine yakınlık ve ulaşım süresi	1	2	3	4	5
E.1.02	Okula yakınlık ve ulaşım süresi	1	2	3	4	5
E.1.03	Çocukların okul eğitimi dışında özel kurs alma imkânları	1	2	3	4	5
E.1.04	Sağlık ocağına yakınlık ve ulaşım süresi	1	2	3	4	5
E.1.05	Hastaneye yakınlık ve ulaşım süresi	1	2	3	4	5
E.1.06	Pazara yakınlık ve ulaşım süresi	1	2	3	4	5
E.1.07	Toplu taşıma hizmeti	1	2	3	4	5
E.1.08	Cami ve ibadet yerlerine erişim/yakınlık	1	2	3	4	5
E.1.09	Çocuk parkı ve yeşil alanlara erişim/yakınlık	1	2	3	4	5
E.1.10	Eğlence ve kültürel alanlara erişim/yakınlık (sinema, gösteri merkezleri vs. gibi)	1	2	3	4	5
E.1.11	Dükkan ve market gibi alışveriş imkânları	1	2	3	4	5

inceleyerek

EKONOMİK DURUM İLE İLGİLİ DEĞERLENDİRMELER

Lütfen **AİLENİZİN EKONOMİK DURUMUNU** değerlendirir misiniz? Lütfen her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yansıtan seçeneği belirtiniz.

		ÇOK KÖTÜ	KÖTÜ	FIKRİM YOK	İyi	ÇOK İYİ
F.1.01	Ekonomik durumunuz	1	2	3	4	5
F.1.02	Ekstra iş imkânları (bebek bakımı, tamirat, ev temizliği vb.)	1	2	3	4	5
F.1.03	Alışveriş yaptığınız ürün fiyatlarının uygunluğu	1	2	3	4	5
F.1.04	Borçsuz yaşama	1	2	3	4	5
F.1.05	Fatura giderleri (ısınma, su, elektrik)	1	2	3	4	5
F.1.06	Eğitim masrafları	1	2	3	4	5
F.1.07	Esnafardan veresiye alışveriş imkânı	1	2	3	4	5

G. GENELE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELER

Aşağıdaki son sorular bu konuttaki yaşamınızla ilgili bazı basit bilgileri anlamamıza yardımcı olacaktır. Bunun için her bir soruyu dikkatle inceleyerek mevcut durumunuzu en iyi yansıtan seçeneği belirtiniz.

G.1. Genel olarak bu konuttaki yaşamınızdan ne derece memnunsunuz?

- 1) Hiç memnun değilim
- 2) Pek memnun değilim
- 3) Ne memnun ne de değilim
- 4) Memnunum
- 5) Çok memnunum

G.2. Genel olarak bu konuta taşınmakla ekonomik açıdan kazançlı çıktığınızı düşünüyor musunuz?

- 1) Hiç kazançlı çıkmadım
- 2) Pek kazançlı çıkmadım
- 3) Ne kazançlı çıktım ne de çıkmadım
- 4) Biraz kazançlı çıktım
- 5) Çok kazançlı çıktım

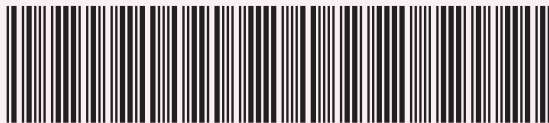
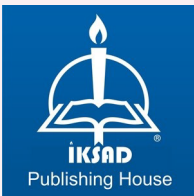
G.3. Verdiğiniz cevaplara ek olarak belirtmek istediğiniz başka bir konu varsa lütfen belirtir misiniz?

DEĞERLİ KATKILARINIZDAN DOLAYI TEŞEKKÜR EDERİM

ÖZGEÇMİŞ

Doç. Dr. Alper BODUR

İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) Mimarlık Bölümü'nden 2003 yılında mezun oldu. Dereceye girerek kendi isteği ile 2004 yılında 7. J. Komd. Tb. K. lığı'nda (Sason-Batman) askerlik görevini tamamladı. 2008 yılında İTÜ "Afet ve Acil Durum Yönetimi" yüksek lisans programı ile 2012 yılında Bahçeşehir Üniversitesi "Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi" yüksek lisans programını tamamladı. 2017 yılında İTÜ "Yapı Bilimleri" doktora programı, 2020 yılında Anadolu Üniversitesi "Uluslararası İlişkiler" bölümü ve 2022 yılında Anadolu Üniversitesi "Adalet" programından mezun oldu. Kasım 2004-Mayıs 2011 tarihleri arasında İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nde ve Haziran 2011-Şubat 2018 tarihleri arasında İSKİ'de farklı kademelerde (kontrol amiri, şef, şube müdürü vb.) çalıştı. Şubat 2018 tarihinden Haziran 2021 tarihine kadar Ondokuz Mayıs Üniversitesi Mimarlık Fakültesi'nde Dr. Öğretim Üyesi olarak çalışmış olup halen aynı fakültede Doçent olarak görev yapmaktadır. Yapı Bilimleri, Binalarda Yangın Güvenliği, Afet Yönetimi, Bina ve Çevrede Kalite Yönetimi ve Konut Memnuniyeti konularında araştırmalarına devam etmektedir.

ISBN: 978-625-367-378-9